

Az Európai Unió
támogatásával

4 FOR FUTURE

"JÖVŐ IDŐBE LÉPÜNK"

2022-1-HU01-KA220-SCH-000086810

TANULÁSI
PROGRAM ÉS
MÓDSZERTAN

A PÁLYÁZAT CÉLKITŰZÉSE

A fenntartható világ a jelenkor egyik legégetőbb problémájává válik. Ahhoz, hogy a jövő generációi számára is biztosított legyen a fenntartható fejlődés, a jelenben kell felismernünk és rendszerszemléletű összefüggéseiben beavatkozási pontokat találnunk ahhoz, hogy ezt a hosszútávú célt biztosítsuk. Kutatnunk kell, értelmeznünk kell, látnunk kell, tanulnunk és tanítanunk kell. A ma diákjai a holnap döntéshozói. Meggyőződésünk, hogy a fiatalok gondolkodásmódjának támogató fejlesztésével elérhetjük, hogy generációs szemléletváltás valósuljon meg a körükben.

A PÁLYÁZAT AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS AZ ERASMUS+ PROGRAM TÁMOGATÁSÁVAL VALÓSUL MEG.

**Az Európai Unió
támogatásával**

Célunk, hogy nemzetközi partneri együttműködés keretében diákjaink megismerkedjenek a fenntartható társadalom, a fenntartható fejlődés, a fenntartható gazdaság, a fenntartható világ kihívásaival. Mindezt rengeteg kreatív játék, projekt, verseny, témanap és sok-sok ötlet megvalósításával.

A projekt határon átnyúló partneri kapcsolat keretében valósul meg. A fenntartható fejlődés elhivatott képviselői, a projekt partnerei:

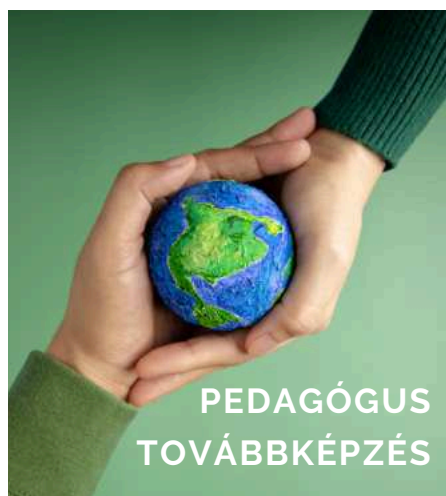
- Miskolci Szakképzési Centrum Berzeviczy Gergely Technikum - Miskolc
- Bolyai Farkas Elméleti Líceum - Marosvásárhely
- Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpont – Magyarkanizsa
- Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskola - Kassa
- Természetjáró Egyesület Magyarkanizsa
- TIT Kossuth Klub Egyesület – Budapest

TANULÁSI PROGRAM ÉS MÓDSZERTAN

A tanulási program és módszertan című kiadványunk tartalmazza mindazon programelemet, amely megvalósításán

keresztül szeretnénk elérni projektünk célcsoportjának, a középiskolás korosztálynak a fenntartósági érzékenyítését. Az itt megjelenő programelemekhez különálló leírásokat, eszköztárakat, módszertani támogatást is biztosítunk, melyet a <https://4forfuture.hu> honlapon érhetnek el az érdeklődők. A honlapon ezeken túl részletes óratervek, elsődlegesen a tanulói aktivitást igénylő módszertani megvalósítást támogató segédanyagok is elérhetőek. A tanulási programunk részét az alábbi programelemek alkotják:

PEDAGÓGUS TOVÁBBKÉPZÉS

I. PROGRAMEM

A FENNTARTHATÓSÁG

OKTATÁS
ÉS/VAGY
SZEMLÉLETFORMÁLÁS

A fenntartható világ a jelenkor egyik legégetőbb problémájává válik. Ahhoz, hogy a jövő generációi számára is biztosított legyen a fenntartható fejlődés, a jelenben kell felismernünk és rendszerszemléletű összefüggéseiben beavatkozási pontokat találnunk ahhoz, hogy ezt a hosszútávú célt biztosítsuk. Kutatnunk kell, értelmeznünk kell, látnunk kell, tanulnunk és tanítanunk kell. A ma diákjai a holnap döntéshozói. Meggyőződésünk, hogy a fiatalok gondolkodásmódjának támogató fejlesztésével elérhetjük, hogy generációs szemléletváltás valósuljon meg a körükben.

KULCSKÉRDÉS: HOGYAN OKTASSUK A FENNTARTHATÓSÁGOT

"Mi sem egyszerűbb, hisz körülvesz minket a probléma"

A fenntarthatóság fogalmával az 1990-es években találkozhattunk először. Néha még felnőttként is nehéz definiálni, hogy mi is pontosan a fenntarthatóság: környezeti problémák lehetséges kezelése, társadalmi problémákra való figyelemfelhívás, esetleg gazdasági kérdésekre keresi a választ? Valójában a fenntarthatóság mindezek egysége. Az évek folyamán folyamatosan bővülő, és jelenleg az ENSZ által 17 csoportba sorolt problémák olyan negatív hatást

fejtenek ki a világunk lehetséges jövőjére, fenntarthatóságára, hogy fontos azon tudatos és felelősségteljes gondolkodás elsajátítása, amely támogatja azt a szemléletformálást, amely a negatív jövőképet meg tudja változtatni.

GLOBALIS PROBLÉMÁK, EGYÉNI FELELŐSSÉGVÁLLALÁS

"Ugyan, mit tudnék én tenni, a probléma sokkal komplexebb!"

Valóban, a fenntarthatóság azt járja körbe, hogy hogyan tudjuk a jelenlegi szükségleteinket úgy kielégíteni, hogy a környezet és a természeti erőforrásokat nem merítjük ki, hanem a jövő generációinak is megőrizzük azt. A kérdés nagyon sok területet érint, nagy súlyú problémákat generálva. Ugyanakkor ezek kialakulásában jelentős szerepe van az emberek magatartásának, szemléletének, viselkedésének. A személyes döntések jelentősen befolyásolják a regionális, állami, vagy akár a globális folyamatokat. Elég, ha csak a fogyasztói és ezzel szemben a tudatos fogyasztói szokásokat említjük ezen a ponton.

A FENNTARTHATÓSÁG

OKTATÁS
ÉS/VAGY
SZEMLÉLETFORMÁLÁS

GYULLADJANAK FEL A VILLANYKÖRTÉK!

Számos kérdés merül fel a fenntarthatóság oktatásával, oktathatóságával kapcsolatban: Mi lehet a fenntarthatóság oktatásának a titka? Mi a pedagógus igazi szerepe a fenntarthatósági kérdések diákokkal történő feldolgozásában? Mi a fenntarthatóság oktatásának a célja: új ismeretek átadása, a már megszerzett tudás rendszerezése, figyelemfelhívás? A válasz az, hogy mindezek összessége kiegészítve azzal, hogy a probléma megértése mellett fel kell gyűjtani a diákokban azokat a "villanykörtéket", amelyek az ő szemléletüket megváltoztatják, elkezdnek egyénileg, csoportosan, vagy akár generáció szinten máshogy működni, mint az elődeik, és a generációs szemléletformálás és szemléletváltás a társadalmi oldalról támogatja majd a tudatos fenntarthatósági gondolkodást.

LÁSD A RENDSZERKET! LÁSD AZ ÖSSZEFÜGGÉSEKET!

Az egyik legfontosabb cél a fenntarthatóság oktatásában az, hogy a diákok az életet, az őket körülvevő világot rendszerszemlélettel ismerjék meg. Lássák, hogy az egyes elemek hogyan hatnak egy nagyobb egységre, vagy éppen az egészre.

Ahhoz, hogy meg tudják fogalmazni azokat a saját életüket érintő beavatkozási pontokat, amelyek változtatásával egy nagyobb szintű rendszerre is hatnak, javítani tudnak azon, így hatást tudnak gyakorolni az apró lépésekkel akár a globális szintű folyamatokon, Nem elég a pedagógusoknak a tudás átadása, vagy épp a már meglévő tudás rendszerszemléletű összefüggéseinek feltárása, hanem a diákot arra kell sarkalni, hogy ő önmaga fogalmazzon meg beavatkozási lehetőségeket, a cél az hogy a diákok szemlélete és magatartása megváltozzon. A pedagógusnak ugyanakkor kiemelt szerepe van abban, hogy rávezesse a diákokat arra, hogy mi is lehet az a napi rutin, amivel akár ő maga is változtatni tud a fenntartható jövőért.

Fenntarthatóság: tantárgy vagy nem tantárgy?

Az oktatási gyakorlat folyamán a pedagógusok számos tantárggyal találkoznak, melyek keretei, követelményei körülhatárolhatóak. Ugyanakkor nehéz olyan tantárgyat találni, amely a saját specifikuma mellett ne érintené valamilyen módon a fenntarthatóság kérdéskörét. Mivel a fenntarthatóság oktatásának célja a diákok szemléletformálása, így annak legmegfelelőbb oktatási módszereit szedtük össze egy csokorba.

A FENNTARTHATÓSÁG

OKTATÁS
ÉS/VAGY
SZEMLÉLETFORMÁLÁS

NE ÚGY TANÍTSD, MINT AZ IRODALMAT!

Amikor a rendszerek összefüggéséről beszélgetünk, amikor rávilágítunk a diákok számára a világban történő olyan negatív folyamatokra, amelyek az erőforrások értelmetlen és indokolatlan pocskolásához vezet és veszélyezteti a jövőt, akkor mindenképp el kell engedni azokat az oktatási módszereket, amely a tananyag leadásán, megtanulásán, számonkérésén nyugszik! Ahhoz, hogy a legalkalmasabb módszertant válasszuk a fenntarthatósági kérdéskör feldolgozása során mindig arra kell figyelniünk, hogy akkor hatékony a pedagógiai módszertanunk, ha a diákok képesekké válnak arra, hogy felismerjék a problémákat, foglalkozzanak vele, sőt tegyenek ellene! A fenntarthatóság oktatásának eredményességét nem az osztályátlag mutatja meg, hanem egy tudatos gondolkodású felnővekvő generáció megjelenése.

ISMEREM A MÓDSZERTANOKAT, DE MELYIK LENNE ARRA ALKALMAS, HOGY MEGÉRTESEM AZT, HOGY GOND VAN A VILÁGBAN?

Pedagógiai képzésünk során számos módszertant tanultunk meg, és gyakorlatunk során a világ fejlődése miatt talán még többet alkalmazunk. Megjelennek ezek között a hagyományos módszerek, drámapedagógia, tanulói aktivitást igénylő módszerek, gamifikáció, vagy akár a social media vagy épp a webes felületek. A számos módszer alkalmazása során akkor leszünk igazán eredményesek, ha a diákok szemléletváltását elérjük.

Kérdezz jól!

A fenntarthatóság feldolgozása közben folyamatosan szem előtt kell tartani azt, hogy a kérdésekre adott válaszok nem feketék, vagy fehérek. A mikrokörnyezet speciális jellege, a diákok társadalmi háttere, a korábban megszerzett tudásuk, vagy akár az adott állam fejlettsége mind befolyásolja azt, hogy a fenntarthatósági problémafelvetést hogyan kezeli a diák. Mivel a célunk a szemléletformálás, a problémák felismerésének képességének, az önálló gondolatok megfogalmazásának támogatása, így a kérdésekre adható válaszok nem egzakta. Ugyanakkor az egzakt tényekre alapozva kell a diákokat kérdésfelvetésekkel a szabad gondolataik megfogalmazására sarkallni, mindezt úgy, hogy nem szabad közben megoldást sugallni számukra.

A FENNTARTHATÓSÁG

OKTATÁS
ÉS/VAGY
SZEMLÉLETFORMÁLÁS

A FENNTARTHATÓSÁG KOMPLEXITÁSA ÉS A DIDAKTIKA KAPCSOLATA

A fenntarthatósági problémák számos életterületünkön már azonosításra kerültek, célokat határoztunk meg annak érdekében, hogy biztosított legyen a jövő generációi számára is a fenntartható világ. Így viszont egy bonyolult és többszörösen összetett mátrixot kapunk, hiszen ezek a területek összefonódnak, hatást gyakorolnak egymásra. Ez a komplexitás érinti a természeti, a gazdasági, társadalmi, környezeti területet is. Ahhoz, hogy ezt a rendszerszemléletű gondolkodást közvetíteni tudjuk a diákok felé olyan didaktikai módszereket kell választanunk, ahol a diákok ezt a komplexitást átlátják, az összefüggéseket értelmezni tudják, a problémaköröket meg tudják határozni, az egyes tényezők egymásra történő hatását azonosítani tudják. Emellett feltétlenül fontos az, hogy a diákoknak képessé kell válni arra, hogy a tapasztalataikat strukturáltan végigkövessék, kritikus gondolkodásuk fejlesztése mellett a forrásanyagok hitelességét felül tudják bírálni, képessé váljanak azok elemzésére, valamint következtetéseket vonjanak le, és ami a legfontosabb, olyan beavatkozási lehetőségeket tárjanak fel, amely segít a probléma kezelésében.

A fenntarthatóság átadásának a mindenkori célja az, hogy a felnövekvő generációk viszonya a fenntarthatósági problémákhoz megváltozzon. A mi generációnk már azonosította azokat a területeket, ahol a túlnépesedés, túlfogyasztás, erőforrások kizsigerelése, méltatlan emberi bánásmódok és még számos más terület beavatkozást igényel. Azonban ezek megoldását a felnövekvő generációk vállára tettük amiatt, mert a rendszerszemléletű fenntarthatósági gondolkodás gyakorlati megvalósulásához idő kell.

SZEMLÉLETFORMÁLÁS, MINT PEDAGÓGIAI FELADAT

Hogyan tudjuk ugyanakkor a szemléletváltást mérni? Az oktatásunk hatékonyságát ellenőrizni? Látható és mérhető egyáltalán a szemléletformálás? Hogyan tudjuk követni azt, hogy megfelelő pedagógiai módszertant választottunk-e annak érdekében, hogy a diákok attitűdje megváltozzon? Hogyan lehet nyomonkövetni az elvárt viselkedésformák átalakulását? Amikor az adott fenntarthatósági probléma feldolgozására, az adott témakör átadására fókuszálunk, feltétlenül fontos az, hogy mindig szem előtt tartjuk azt, hogy attitűdformálásnak kell megvalósulnia a diákok körében.

A FENNTARTHATÓSÁG

OKTATÁS
ÉS/VAGY
SZEMLÉLETFORMÁLÁS

A FENNTARTHATÓSÁG OKTATÁSÁNAK CÉLRENDSZERE

Hogyan tudjuk definiálni a fenntarthatóság oktatásának céljait? Melyek azok az elsősorban a diákok személyiségfejlesztését támogató oktatási célok, amelyeket a fenntarthatósági szemléletformálás során figyelembe kell vennünk?

Az oktatás, a tudásátadás során célunk:

1. szemléletformálás;
2. a diákok a fenntarthatósági kérdéshez való viszonyulásának megváltoztatása, attitűdformálás;
3. rendszerszemléletű gondolkodás támogatása;
4. érdeklődés felkeltése, a diákok legyenek nyitottak;
5. a diákok legyenek képesek a problémák felismerésére;
6. a diákok tudják elemezni a kialakult helyzetet, tudják értelmezni a fenntarthatósági kérdés hatásmechanizmusát;
7. a diákok tudjanak megoldási lehetőségeket meghatározni;
8. a diákoknak legyen igényük arra, hogy jogaik érvényesítésével, illetve a normatívák követésével javítani tudjanak a fenntarthatósági aspektusból vizsgált területen.

A kognitív képességek fejlesztése mellett nagyon nehéz definiálni a fenntarthatóság oktatásához kapcsolódóan a követelményrendszer fogalmát. Amíg más tantárgyak esetében a számonkérés mérhető, teljesítményhez rendelhető paraméter, addig a szemléletformálás a jövőbeni viselkedési formában követhető nyomon. Emiatt célszerű az oktatás folyamán olyan didaktikai módszertant választani és alkalmazni, amely fókuszai elsődlegesen a tanulói aktivitást helyezik előnybe.

HOGYAN MÉRHETŐ A TANULÁSI EREDMÉNY?

A fenntarthatóság átadásához kapcsolódó attitűdbeli elvárt eredmény a felelős viselkedés, az a diákok által gyakorolt tudatos magatartás, amely élethossziglan elkíséri őket, értékrendjüket, elköteleződésüket akár kisléptékű problémák esetében, akár komplex kérdéskörök kapcsán befolyásolja. Ennek kialakításában azonban az érzelmi elkötelezettség, kritikus gondolkodás, problémamegoldási készség, innovatív gondolkodás, szociális érzékenység kiemelten fontosak. Így a tanórai módszertan kiválasztásánál ezek megvalósulását kell figyelembe venni.

A FENNTARTHATÓSÁG

OKTATÁS
ÉS/VAGY
SZEMLÉLETFORMÁLÁS

A FENNTARTHATÓSÁG OKTATÁSA - ERRE FIGYELJ!

Ahhoz, hogy a fenntarthatóság oktatása ne csak tudás és információátadás legyen, hanem megvalósuljon a szemléletformálás is, az alábbi pontokat feltétlenül építsük be a programjainkba, bármelyik módszertani elemet is választjuk ki a foglalkozásaink megvalósításához:

1. Légy változatos! A figyelem felkeltése és fenntartása érdekében feltétlenül kerülni kell az egyhangú információközlést. A foglalkozások színesítéséhez segítség lehet, ha számos példát hozunk a világ bármely részéről, a kérdezés módszertanát alkalmazva beemeljük a diákokat a problémakör elemzésébe és egyben a komplex gondolkodás kialakítását is támogatni tudjuk. Ha mozgatjuk a diákokat, több pedagógiai módszertant is érintő feladattípusokat alkalmazunk a tanórán, akkor elkerülhető, hogy a diákok közönyössé váljanak a felvett fenntarthatósági probléma kapcsán.

2. Érezze a diák, hogy ez az ő ügye! A kiválasztott feladatokon és módszertanon keresztül a diák érezze meg a személyes érintettségét. Akkor építjük fel pedagógiailag jól a foglalkozásokat, ha

a diákokban önállóan fogalmazódik meg a megoldás igénye az egyes felvetett problémával kapcsolatban. Ha a oktatás során nem gyulladnak ki a villanykörték, akkor nem értük el azt, hogy a diákok attitűdje megváltozzon, kialakuljon egy olyan belső igény és szükségesség, amely a fenntarthatósági probléma kezeléséhez vezet.

3. Igazold a diák számára, hogy hasznos a megszerzett ismeret! Ha a diákok megér-

AZ ÉN ÉLETEM, AZ ÉN PROBLÉMÁM!

zik azt, hogy a foglalkozások programjainak tényleg van gyakorlati használhatósága, értelmezni tudják a feldolgozott témakör közvetlen és közvetett hatásait saját életük egyes aspektusaiban, akkor magukénak fogják érezni a problémakört. Ennek egy példája lehet a pályázatunkban megjelenő helyi szintű fenntarthatósági kutatás, ahol a diákok valóban az őket körülvevő fenntarthatósági problémákat elemezik, értelmezik a hatásokat, illetve levonják azokat a következtetéseket, amelyekkel beavatkozási pontokként ők, illetve a városvezetők is tenni tudnak a kialakult helyzet javítása érdekében.

A FENNTARTHATÓSÁG

OKTATÁS
ÉS/VAGY
SZEMLÉLETFORMÁLÁS

SZEMLÉLTESSE, DE NE SOKKOLJ!

4. Mutasd be a problémát! Minden ember más módon tanul, dolgozza fel az ismereteket. Azonban az elvitathatatlan, hogy a szemléltetésnek kielelt szerepe van a probléma megértésében. A fenntarthatósági problémák vizuális bemutatása azonban akár a világ végnapjaihoz is hasonlónak válhatnak. Fontos az, hogy a szemléltetés közben ne az az érzés erősödjön a diákokban, hogy "elkéstünk", hanem sokkal inkább az, hogy "avatkozunk be". A problémák feldolgozásában ugyanakkor a szemléltetés az összefüggéseket, a korosztály számára az élettapasztalatuk esetleges hiánya miatt nehezebben elemezhető problémaköröket is könnyebben értelmezhetővé teszi.

5. Támogasd a helyes következtetések levonásában! A különböző módszertani eszközök felhasználásával összeállított feladatsort nem csak végrehajtani kell, hanem elengedhetetlen fontosságú a helyes és konzekvens következtetések levonása is. A rendszerszemléletű, holisztikus módon történő gondolkodásmód kialakulását az támogatja a legjobban, ha nem a pedagógus vonja le a következtetéseket az adott problémakör kapcsán, hanem irányított kérdésekkel a

diákok fogalmazzák meg a ismeretanyag helyes következtetéseit. A diákokban önállóan fogalmazódnak meg azok az új súlypontok, amelyek biztosítják a hosszú távú szemléletváltást a körökben. Pedagógusként az elsődleges feladatunk, hogy a diákok a már meglévő ismeretanyagához hogyan tudjuk a fenntarthatóság gondolataival való kapcsolatot kialakítani. Nem szabad azt elfelejtenünk, hogy a diákok folyamatosan kapnak impulzusokat a más tantárgyak tanulása közben, illetve az őket körülvevő világból. Azonban az egyéb tantárgyak oktatása során más a megfogalmazott pedagógiai cél. Amíg a tudásátadás jelenik meg egyéb tárgyakból, addig itt az elsődleges cél a fenntarthatóság értelmezése, a beavatkozási készség erősítése.

MÁR LÁTOM! - A SIKERÉLMÉNY ERŐSÍTÉSE

6. Támogasd a felfedezés élményét! A fenntarthatóság oktatásának folyamán fontos az, hogy a diákoknak belső fejlődés, értékrend átalakuláson kell átesniük, amelyhez a tanár a megfelelő

A FENNTARTHATÓSÁG

OKTATÁS
ÉS/VAGY
SZEMLÉLETFORMÁLÁS

módszertan kiválasztása mellett nyújt támogatást. Ahhoz, hogy az új összefüggések felfedezése élményszerű legyen, a módszertani sokszínűség tárházának alkalmazása mellett sikerélményhez tudjuk juttatni a diákokat, motiválni tudjuk őket. Ehhez az egyik legjobb módszertani eszköz a projektoktatás módszertanának beemelése a tanórai keretek közé, ahol a feladat elvégzése érdekében feladatokat osztanak fel a csoportok egymás között, kutató munkát végeznek.

LÉPJ KI A TANTEREMBŐL!

Természetesen ennek a hatékony irányításához szükségesek a tanári instrukciók, magyarázatok. Ne felejtkezzünk meg az élménypedagógia nem tantermi körülmények közt lebonyolítható elemeiről sem! Ha kimozdítjuk a diákokat a tantermi környezetből, és terepgyakorlaton, erdei sétán, üzemlátogatásokon belül tapasztalhatják meg a fenntarthatósági problémák holisztikus összefüggéseit, és fogalmazhatják meg következtetéseiket, az még tudatosabbá teszi a felnövekvő generáció elköteleződését a fenntarthatósági problémák irányába.

7. "És ez hogy van?" érzés kialakítása. A diákok számos ismeretkört érintenek tanulmányaik során, illetve tapasztalnak meg a körülöttük lévő világból. A pedagógusi munkánk egyik mérőszáma az, ha a diákokban megfogalmazódik az az igényesség, hogy önmaguk szeretnék tovább bővíteni a fenntarthatóság problémáival, holisztikus látásmódjuk fejlesztésével kapcsolatos tudásukat. Ez az öngényesség és felelősségtudat fejlődés vezethet el a generációs szemléletváltáshoz, amely biztosíték lehet a fenntartható világ megvalósulásához.

PEDAGÓGIAI MÓDSZERTAN ÉS A FENNTARTHATÓSÁG OKTATÁSI CÉLJAINAK HARMÓNIAJA

A célokat definiáltuk, a kérdés adott: melyik a legalkalmasabb módszertan a célok elérése érdekében? Ehhez feltétlenül vizsgáljuk meg az alábbiakat:

- 1.tantárgyi célok
- 2.csoportösszetétel
- 3.eszközellátottság
- 4.munkamódszerek

TEMATIKUS NAPOK

II. PROGRAMEMEM

A TEMATIKUS NAP CÉLJA

A tematikus nap megszervezésének célja az iskola diákságát érzékenyíteni, feladatok megoldásába bevonni, általános értékszemléletet biztosítani a környezeti problémák megértése tárgyában. Ezzel összefüggésben a hétköznapi életbe átültetni az elsajátított tudásanyagot és a jó gyakorlatokat alkalmazni.

Cél, hogy a résztvevő diákok megismerkedjenek:

- a fenntarthatóság kérdéskörével, tematikus nap témakörének problémakörével,
- a tematikus nap témakörének helyi és nemzeti sajátosságaival helyzetelemzésen keresztül,
- a fenntarthatóságon belül a tematikus nap témakörének problémáira adható megoldási lehetőségekkel.

KULCSKÉRDÉS: ÉRZÉKENYÍTÉS

A témanap feldolgozásával elérendő tanulási eredmények: ismeret, képesség, attitűd, autonómia és felelősségvállalás. A diákok a gyakorlati tevékenységeken keresztül megismerik és elsajátítják a tematikus nap témakörének környezetüket és a fenntartható világot befolyásoló negatív hatásait, az azokra adható mikroszintű, regionális, országos és globális megoldási lehetőségeket.

A tematikus nap további célja, hogy a pedagógusok:

- képesek legyenek beilleszteni saját pedagógiai gyakorlatukba a fenntarthatóság gondolatvilágát, a tematikus nap módszertanában megfogalmazott ismereteket és gyakorlatokat,
- összhang megvalósítása a saját intézmény pedagógiai/szakmai programjával;
- módszertani megfelelés és gyakorlati kivitelezhetőség megvalósulása.

Tanítási-tanulási célok:

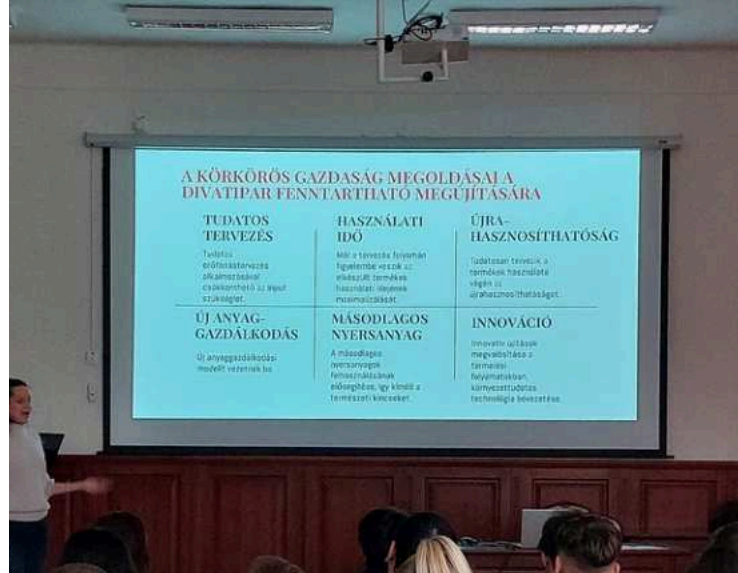
A tematikus napon megvalósul a tematikus nap témakörének és a fenntarthatóság összefüggéseinek értelmezése. A diákok elsajátítják a szakterület speciális kifejezéseit. Gondolatcsere valósul meg a témakörrel kapcsolatban. A diákok megismerik a tematikus nap témakörével kapcsolatos megjelenő fenntarthatósági célokat, értelmezik azok fontosságát, megvalósulásának korlátozó tényezőit, valamint képessé válnak a felmerült helyzetek önálló elemzésére, azokra megoldási javaslatot önállóan felépítenek.

A TEMATIKUS NAP FÓKUSZAI

A tematikus nap feldolgozása során hangsúlyozni kell a szükséges szemléletváltás fontosságát. A tematikus nap fókuszában az áll, hogy a megjelölt fenntarthatósági probléma bemutatása és értelmezése mellett a célcsoport, a középiskolás diákok és környezetük számára is megvalósítható szemléletváltást támogassa.

KULCSKÉRDÉS: SZEMLÉLETVÁLTÁS

Hangsúlyozni kell a fenntartható világ rövid távú és hosszú távú, a környezeti minőségre gyakorolt hatásait. A diákok számára be kell mutatni a különböző államok, így jóléti társadalmak válaszait a környezet változásaira, valamint a leszakadó társadalmak társadalmi - gazdasági problémáinak hatását a környezetre. A témanap kiemeli a globalizáció és a fenntarthatóságra való törekvés ellentmondásait. Emellett a célcsoportnak bemutatásra kerül a környezetpolitika eszközrendszere.

A TEMATIKUS NAP által megvalósuló kompetenciafejlesztés területei:

Képzési feladatok:

Cél, hogy a diákok a szakmai területhez köthető ismereteket elsajátítsák, logikai összefüggéseket tárjanak fel a tematikus nap témaköre és a fenntarthatóság elvei között, megfelelő biztonsággal használják a szakmai kifejezéseket.

Nevelési feladatok:

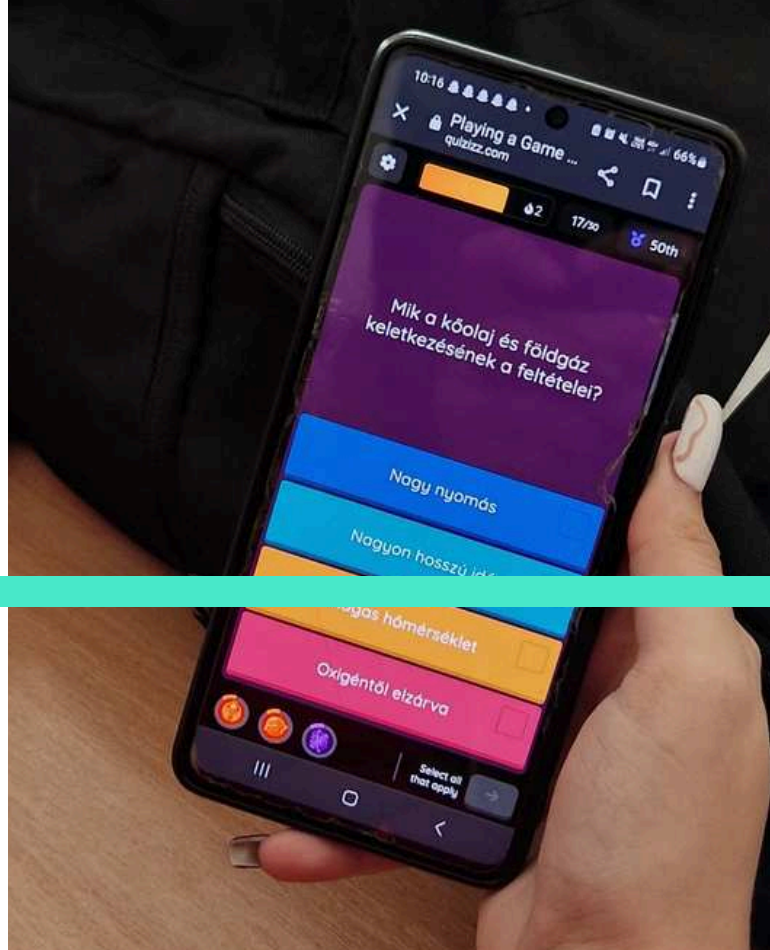
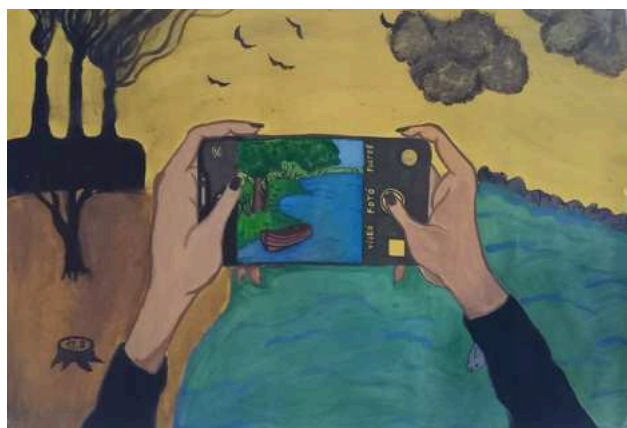
A tematikus nap témakörének feldolgozása során nevelési cél az információ közvetítésének támogatása, álláspont kifejtésének erősítése, kommunikációs készségek, az önállóság, a rugalmasság valamint a konfliktuskezelés fejlesztése, pármunka-csapatmunka szociális kompetenciák javítása (együttműködés) Emellett kiemelt hangsúlyt kap a szociális kompetenciák fejlesztése, érzékenyítés, szemléletváltás megvalósulása. Az egyéni értékrend és a képességrendszer együttes fejlesztése valósul meg.

MÓDSZERTANI MEGOLDÁSOK

Javasoljuk, hogy a téma nap feldolgozása során az alábbi módszertani eszközöket alkalmazzák az új ismeretek átadása, valamint a meglévő ismeretek rendszerezése folyamán: **magyarázat, megbeszélés, szemléltetés** (webes honlapok, cikkek felhasználásával).

KULCSKÉRDÉS: MOZGASD A DIÁKOT!

Emellett a **tanulói aktivitást is igénylő módszerként** a témakörhöz kapcsolódóan ajánlott **kiselőadás** elkészítése, majd azok kiértékelése, megbeszélése. A téma nap feldolgozása során javasolt előtérbe helyezni a **tanulók közös munkáját**. A kérdezés eszközeit használva alakítsunk ki **vitaszituációkat**, ahol a diákok **érvelnek** a felvetett témaegységgel kapcsolatban.

A drámapedagógiai módszerek közül a felvetett problémakörrel kapcsolatosan **szimulációs gyakorlatot** végezhetünk egy „forgatókönyv” segítségével, ahol különböző érdekeket megtestesítő szereplőként vizsgálják meg a diákok a tematikus nap témakörének és a fenntarthatóság érdekellentéteit.

A **gamifikáció** eszközeit használva ajánljuk az előzetesen megszerzett tudás átisméltését. A téma nap feldolgozásához javasoljuk a netes lehetőségek kihasználását. A diákok gyűjtsék össze az aktuális problémákat, amelyeket a **vita és az érvelés** módszertani eszközeit alkalmazva dolgozzanak fel.

Az egyes tartalmi elemek felvetéseit a diákok **projektmódszer** alkalmazásával is elemezhetik. A projektmódszer alkalmazásával a tanulók érdeklődésére, a tanárok és a diákok **közös tevékenységére** építve tudják a diákok az új ismereteket elsajátítani, amely a megismerési folyamatot projektek sorozataként szervezi meg.

A TEMATIKUS NAP KERETEI

A tematikus napok általános keretrendszere:

- Feltétlenül szükséges a diákokat a megszokott iskolai dinamikából kibillenteni, ezért a jellemzően frontális tudásátadási formákat mellőzzük.
- A tematikus nap lebonyolítása folyamán célszerű egy-egy tevékenységet, tartalmi elemet egy helyszínen megvalósítani, amelyet egy-két koordinátor kezel a nap folyamán. Az osztályok előre meghatározott beosztás szerint vesznek részt az egyes programelemeke.
- A diákok előrehaladásának követhetősége érdekében célszerű előzetesen egy „menetlevelet” átadni az osztályoknak, és az adott állomáson való részvétel esetében pecsétet, aláírást, pontokat kapnak a koordinátoroktól.
- Amennyiben a tanulói létszám indokolja, egy-egy programelemet több helyszínen érdemes megvalósítani a hatékony lebonyolítás érdekében.
- A tematikus napoknál visszatérő sémákat kell alkalmazni. (pl.: ha fenntarthatósági kvízben gondolkodunk, akkor minden tematikus napon fenntarthatósági kvízt szervezzünk)
- Ajánljuk, hogy minden iskolában a tematikus nap elindítása és lezárása ugyanazon a módon történjen.

- Fontos a helyi aktorok (önkormányzat, civil szervezetek, egyetemek, kutatóintézetek és vállalatok) bevonása a program kialakításába.
- A tematikus nap előkészítéséhez és megvalósításához szükséges felállítani az iskola szervezőcsoportját. Érdemes a diákokat is bevonni a szervezésbe.
- Szükséges meghatározni az iskola saját programszervező képességét. (Hány saját programot tud biztosítani az iskola)
- Szükséges felmérni az iskola infrastrukturális lehetőségeit.

Javasolt lebonyolítási forma

Célszerű a tematikus napok forgatókönyveit az osztályok közötti „akadályverseny” koncepciója szerint felépíteni. (Az osztályok körforgás szerűen vesznek részt az egyes projektelemekben.) A diákok csak a tematikus nap végén tudják meg, hogy mindenki győzött, aki a tartalmi elemeken végig haladt, hiszen ez biztosítja a szemléletformálásukat, támogatja a komplex gondolkodásukat. Ez a szemléleti elem nagyon fontos, mert a környezeti problémák megértésének kulcsa az állandó cselekvési és életmódra vonatkozó attitűdök ébren tartása.

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

III. PROGRAMEMEM

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A FENNTARTHATÓSÁGI KUTATÁS KERETRENDSZERE:

A fenntartható világ a jelenkor egyik legégetőbb problémájává válik. Ahhoz, hogy a jövő generációi számára is biztosított legyen a fenntartható fejlődés, a jelenben kell felismernünk és rendszerszemléletű összefüggéseiben beavatkozási pontokat találnunk ahhoz, hogy ezt a hosszútávú célt biztosítsuk. Kutatnunk kell, értelmeznünk kell, látnunk kell, tanulnunk és tanítanunk kell. A ma diákjai a holnap döntéshozói. Meggyőződésünk, hogy a fiatalok gondolkodásmódjának támogató fejlesztésével elérhetjük, hogy generációs szemléletváltás valósuljon meg a körükben.

Célunk, hogy a határon átnyúló partneri együttműködés keretében diákjaink megismerkedjenek a fenntartható társadalom, a fenntartható fejlődés, a fenntartható gazdaság, a fenntartható világ kihívásaival. Mindezt rengeteg kreatív játék, projekt, verseny, témanap és sok-sok ötlet megvalósításával.

Az érzékenyítő programunk témanapok, helyi és nemzetközi fenntarthatósági verseny, illetve ökotábor megvalósításán túl betekintést nyújt a diákok számára a fenntarthatósági problémák kutatásába is. A fenntarthatósági kutatás célja, hogy a diákok aktív bevonásán keresztül problémafeltérési kutatási módszereket ismerjenek meg, emellett hangsúlyt fektetünk a diákok fgyelmének a helyi problémákra való

érezékenyítésére, a helyi problémák iránti nyitottság fokozására. A helyi kutatási eredményeket nemzetközi kutatási jelentésben hasonlítjuk össze.

A fenntarthatósági helyzettérkép és kutatás célja, eredménye, hatásai

A fenntarthatósági kutatás célja a projekt célcsoportjaként megnevezett középiskolás korosztály fenntarthatósági érzékenyítése a kutatás módszertanának megismerése mellett. Kutatás lebonyolításához szükséges módszertani dokumentum segítségével az egyes partnerországokban elvégzett kutatások eredményei összehasonlíthatók, amely alapján nemzetközi viszonylatban is képessé válnak a diákok a fenntarthatósági kérdések összehasonlítására.

A projektben résztvevő 4 iskola településére és iskolájára vonatkozó, iskolánként minimum 15 oldal kutatási elemzést készít el, amelyet az iskolák eljuttatnak a helyi településvezetőknek. A településvezetőkhez diákok és mentoruk delegációja viszi el a dokumentumot.

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A helyi kutatási elemzések alapján készül egy összegző elektronikus kiadvány a 4 település dokumentumainak szakmai integrálásával. A dokumentum magyar és angol nyelven is elérhető.

A kutatás hatékonyságának mérése:

- **Képes-e reflektálni a helyi szituációra?**
- **Megfelelően színes-e a válaszadók összetétele?**
- **Releváns a kutatás eredménye helyi szempontból?**
- **Elérte-e a kutatás a célját, sikerült-e kellő számú diákot motiválni a helyi kutatási tevékenységben való részvételre?**
- **Hogyan változott a kutatásban résztvevő tanulók attitűdje?**

A kutatás hatásaként a diákok képesek megfogalmazni olyan helyi szintű beavatkozási pontokat, amelyek a város fenntarthatóságát elősegítik, támogatják a generációjukban megvalósuló szemléletformálást.

A fenntarthatósági kutatásban résztvevő partnerek feladatait leszabályoztuk, a kutatási feladatok ellátását mentortanárok koordinálták, a szakmai munka, elemzések, következtetések levonásának támogatása érdekében egységes dokumentumszerkezetet biztosítottunk a résztvevőknek.

KUTATÁSI MÓDSZERTAN

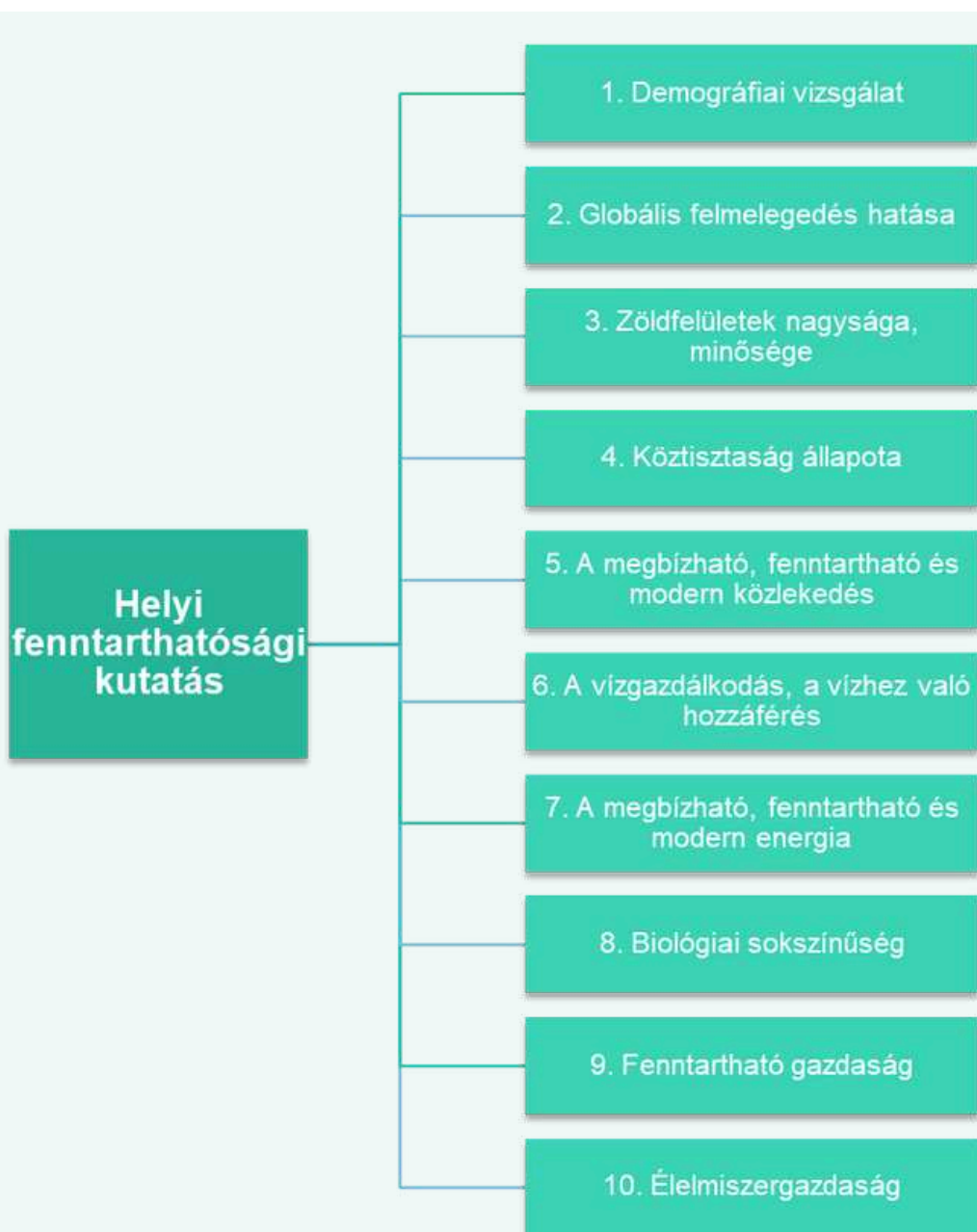
A fenntarthatósági attitűdvizsgálat során alkalmazandó kérdőív első részénél, az általános kérdések kidolgozásánál az ilyen jellegű környezetvédelemről szóló társadalomtudományi kutatásokban uralkodó NEP logikát vettük alapul. A NEP (New Environmental Paradigm) három dimenzióból áll (az eredeti koncepciója szerint). Ezek a természet egyensúlya, a növekedés korlátai és az antropocentrikus szemlélet cáfolata. A NEP a domináns társadalmi paradigma ellentétéként lépett fel, amelynek fő ismérvei a tömegfogyasztás, a folyamatos gazdasági növekedés, valamint a tudományba és technológiába vetett hit a környezeti problémák megoldása tekintetében.

A kérdőív második részénél tíz olyan terület köré alakítottuk ki a kérdéseket, amelyek környezetterheléssel járnak és alapvetőek a mindennapi élet során. Mindegyik esetben olyan kérdéseket fogalmaztunk meg, amelyből következtetni lehet a válaszadó attitűdjére, szokásaira és tudására az adott környezetterhelő komponens kapcsán.

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A HELYI SZINTŰ FENNTARTHATÓSÁGI
KUTATÁSUNKBAN AZ ALÁBBI SZAKMAI
TERÜLETEK VIZSGÁLATÁT VÉGEZZÜK EL:

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A FENNTARTHATÓSÁGI KUTATÁS A PARTNERSÉG ÁLTAL ELFOGADOTT ALAPLOGIKÁJA:

A fenntarthatósági helyzetelemzéshez és kutatáshoz használt kutatási módszertani eszközök:

- kérdőív

A kutatáshoz kialakított kérdőív logikája:

- Statisztika (a kitöltőre vonatkozó adatok, mint nem, kor sávokban, iskolázottság)
- Fenntarthatósági attitűdvizsgálat
- 10 téma
- Minden téma esetében 5 kérdést vizsgálunk meg.
- Minden téma esetében 3 lehetséges javaslatot és ötletet adhatnak meg.

A kutatási összefoglalóban helyzetértékelés:

- Minden témakör elemzése maximum 1 oldal terjedelemben valósul meg.

A kutatási összefoglalóban javaslatok:

- Minden témához 5 javaslatot fogalmaznak meg a kutatásban részt vevő diákok.

A kutatási dokumentációk formai követelményei tekintetében, mi a hagyományos kutatási publikációk logikáját követjük, azaz absztrakt, bevezetés, anyag és módszer, eredmények, összefoglalás és felhasznált irodalom részekre osztjuk az elemzéseket.

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

FÓKUSZCSOPORTOS KUTATÁS

A kutatás során 150 fő tölti ki a kérdőívet. A kitöltés során figyelünk arra, hogy a kitöltők elegendő idő alatt megfelelő mennyiségű választ adjanak a kérdésekre. A válaszok statisztikai eloszlása alapján vonjuk le a célcsoport a fenntarthatósági problémákhoz való viszonyát, illetve vonjuk le következtetéseinket a szemléletformálásuk lehetséges módjáról, az azokat befolyásoló tényezőkről.

Mivel a városi szintű helyzetértékelésben meg kell jelennie az iskolára, a tanulók családjának helyzetére vonatkozó fenntarthatósági információknak,

így a fókuszcsoportos kutatásban megjelenik a demográfiai vizsgálat is. Ugyanakkor a kutatás elsődleges fókuszcsoportja a középiskolás diákok.

A KUTATÁS LEBONYOLÍTÁSÁBAN EGYÜTTMŰKÖDŐ SZAKMAI SZERVEZETEK

A kutatás hitelességének biztosítása, valamint a legszélesebb körű fenntarthatósági vizsgálat elvégzése érdekében javasolt az adott ország meteorológiai szolgálatának, vadgazdálkodási szervezeteinek és a nemzeti parkjainak hosszútávú adatsorainak vizsgálata, elemzése.

Ország	Szervezet	Elérhetőség
Magyarország	Országos Vadgazdálkodási Adattár	www.ova.info.hu
	Országos Meteorológiai Szolgálat	www.omsz.hu
	Központi Statisztikai Hivatal	www.ksh.hu

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁS SZEMÉLYI FELTÉTELEI

A helyi szintű fenntarthatósági kutatási tevékenységben való részvétel a validálási szempontrendszerben rögzített feltételek alapján történik meg szakmai gyakorlat, végzettség, valamint a kutatásba bevont diákokkal történő iskolai közös munka alapján.

A KUTATÁSI EREDMÉNYEK ADATTISZTÍTÁSA

Annak érdekében, hogy alátámasztható legyen az, hogy a kiértékelt válaszok mely megkérdezett vizsgálati csoport álláspontját, javaslatait mutatja, célszerű a megkérdezettek attidűvizsgálatát is elvégezni a kutatási tevékenység első lépéseként.

Az előzetes vizsgálatnál az alábbi paramétereket mérjük fel:

NEMEK KÖZTI MEGOSZLÁS

A válaszadók összetételének vizsgálatát a nemek közti megoszlás elvégzésével kezdjük el. Az eloszlásból következtethetünk arra, hogy a fenntarthatósággal kapcsolatos

kérdéskör a nőket, vagy a férfiakat érinti meg magasabb arányban, amiből levonható az a következtetés, hogy a fenntartható világ kérdéseivel kapcsolatban melyik nem érzékenyebb.

ÉLETKOR SZERINTI ELOSZLÁS

A válaszadók életkor szerinti megoszlásának vizsgálatával célunk az, hogy a kutatásunkban be tudjuk mutatni a fiatalabb generáció és az idősebb generációk fenntarthatósági problémákhoz való viszonyát. Vizsgálatunkban rávilágítunk arra, hogy a különböző korú emberek mely fenntarthatósági problémához hogyan viszonyulnak, illetve milyen eltérések jelennek meg a generációk közt. Elemzésünkben a kutatási kérdőívben szereplő 14-25 év közötti válaszadókat, mint „diák” mutatjuk be, míg a további korcsoportból származó válaszadókat, mint „felnőtt” vizsgáljuk meg.

LAKÓHELY SZERINTI ELOSZLÁS

A válaszadók lakóhely szerinti eloszlása a diákok esetében kétharmad részben

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

városi illetőségűek, míg egyharmad részben a vizsgált város agglomerációjában élnek. A felnőttek esetében a városiak aránya eltérhet ettől a számtól. Ugyanakkor valószínűsíthető, hogy a vizsgált város agglomerációjában élő válaszadók is szervesen kapcsolódnak tanulmányaik, munkájuk kapcsán városhoz és a környékhez, így válaszaik a helyi fenntarthatósági vizsgálat szempontjából relevánsak.

ISKOLAI VÉGZETTSÉG SZERINTI ELOSZLÁS

Az iskolai végzettség megoszlásának tekintetében a vizsgálat azért kiemelkedően fontos, mert alapvetően megfigyelhető az, hogy a fiatalabb generációkban a fenntarthatósági szemléletmód sokkal intenzívebben megjelenik. A szemléletformálás fókuszait a vizsgálat alapján célirányosan is lehet irányítani. A vizsgálatban megnézzük az érettségi előtt állók válaszait, az érettségizettek válaszait, a szakmai tanulmányokat folytató diákok, a felsőoktatásban tanuló hallgatók, és a már munkavállalók válaszait. A fenntarthatósági vizsgálatunkat így különböző végzettséggel és szakmai tapasztalattal rendelkező válaszadók körében végezzük el.

ATTITÜDVIZSGÁLAT

A kutatásunkat általános attitüdvizsgálattal kezdjük el. Az attitüdvizsgálat 5 témakörre fókuszál. Célunk, hogy az alábbi általános fenntarthatósági kérdésekhez való viszonyát felmérjük a diákok és a felnőttek csoportjának. Az alábbi öt állításra keressük a válaszokat:

„1. Fontosnak tartom a fenntartható fejlődést, hogy a környezetet és a természeti erőforrásokat megőrizzük a jövő generációk számára is.”

Az attitüdvizsgálat ezen pontja azt támasztja alá, hogy szükséges a fiatalok körében a fenntarthatósági problémákra való rámutatás, tájékoztatás, illetve szükséges megtanítani azt a tudatos gondolkodást a diákoknak, amely követésével akár ők is tenni tudnak a fenntartható jövőért.

„2. Az ipari forradalom óta bekövetkezett környezetátalakító folyamatok ökológiai krízishez vezetnek.”

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A válaszok megoszlása alapján vizsgálható, hogy mind a fiatalabb, mind az idősebb generációkban fontos a fenntartható világ működésének újragondolása, azonban a legfőbb hangsúlyt a fiatal generáció, a diákok érzékenyítésére kell fektetni.

„3. A természet önreprodukciós képessége minden esetben korrigálja az emberi beavatkozásokat.”

Választ keresünk arra kutatásunkban, hogy a válaszadók hogyan vélekednek a természet önreprodukciós képességéről. A skálán az 1 az egyáltalán nem, az 5 a teljes mértékben paramétert jelenteti. A válaszok megoszlása alapján megállapíthatjuk, hogy a felnőttek a természet önreprodukciós képességét és az emberi tudatos magatartást milyen arányban tartják fontosnak a fenntarthatóság szempontjából. Illetve, hogy ez a tudatosság a diákok esetében még levonható-e.

„4. Kinek a feladata a problémák megoldása? (több igen válasz is lehetséges)”

A kérdéssel azt vizsgáljuk meg, hogy a válaszadók hogyan vélekednek a személyes felelősségtudatról, illetve a szakhatóságok,

civil szervezetek, helyi önkormányzatok szerepvállalásáról a fenntarthatósági célok elérése érdekében. A vizsgálati eredmény megmutatja azt, hogy a személyes felelősségtudat kialakításának érdekében milyen mértékben szükséges a diákok szemléletváltásának folyamatos és tudatos támogatása.

„5. Tájékozodom a fenntarthatóság kérdéseivel kapcsolatban.”

A válaszok alapján megállapítható, hogy mindkét a vizsgálati csoportok esetében milyen mértékben szükséges a fenntartható világ elérése érdekében a szemléletváltás támogatása.

FENNTARTHATÓSÁGI TÁBOR

IV. PROGRAMEMEM

FENNTARTHATÓSÁGI TÁBOR

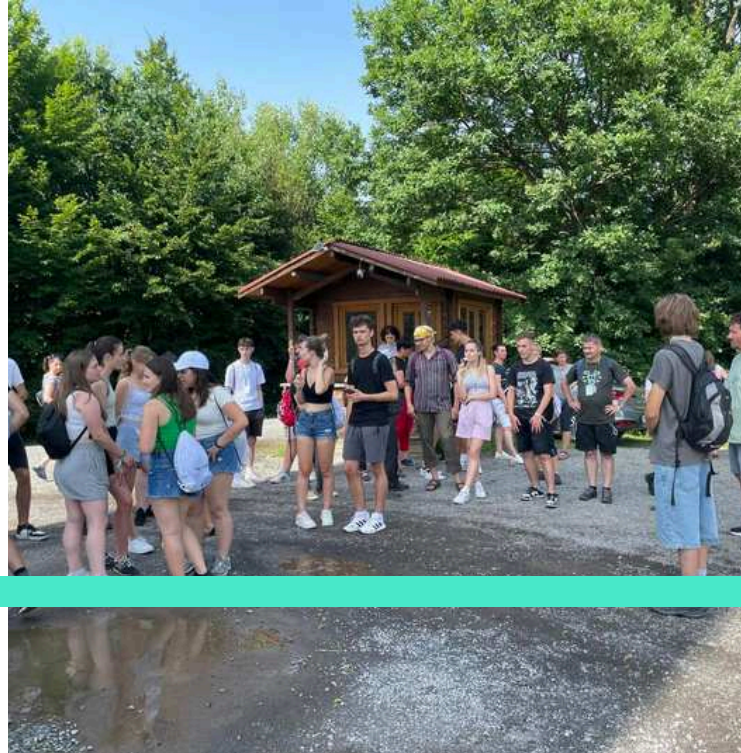
SZOVÁTA, ERDÉLY

A ZÖLD TÁBOR

A fenntarthatósági tábor egy orientációs hét, mely során a résztvevő diákok körbejárnak globálisan és lokálisan több környezeti problémát. A táborba 10-10 diák érkezik minden iskolából, akik 4-4 fős, nemzetközi összetételű csapatokat alkotnak. A csapatok 5 környezeti probléma feldolgozásával foglalkoznak, amelyek az energiaválság, a hulladékgazdálkodás, a globális felmelegedés, a vízkrisis és a biodiverzitás csökkenése. Minden csapat koordinálásáért egy meghívott neves szakember és egy mentortanár felelős. A tábor célja a fenntarthatósági probléma értelmezése és egy saját csoporttörténet kidolgozása, amit egy előadás keretében mutatnak be társaiknak és tanáraiknak a fiatalok. A prezentációban röviden be kell mutatni az adott környezeti problémát (a globális látásmódon keresztül egészen a helyi problémáig) és a felmutatott témára vonatkozó saját innovatív megoldást kell összefoglalni. A tábor során a résztvevők a témájukhoz szükséges információkat plenáris előadások, egyéni mentorálás és lokális terepszemlék segítségével szerzik meg.

A partnerség által választott témakörök:

- Biodiverzitás csökkenése
- Globális felmelegedés
- Vízkrisis
- Hulladékgazdálkodás
- Energiaválság

A táborba érkező diákokból 10 db, egyenként 4 diákot tartalmazó vegyes csapatot alkotunk. A nemzetközi csapatok kialakítása támogatja a nemzetközi tudásmegosztást, tapasztalatcserét, a közösségépítést. Minden csapatot sorsolással hozzárendelünk egy-egy témakörhöz. Az egyik csapat lokális, a másik globális szempontok alapján vizsgálja meg a témakört. A témakörrel kapcsolatban a diákok prezentációkat hallgatnak meg, kutatómunkát és terepgyakorlatot végeznek el. A feltárt fenntarthatósági problémát közösen elemzik, arra megoldási javaslatot állítanak össze a mentorok segítségével. A prezentációkat egymásnak mutatják be. A tábor szakmai programjai mellett pedig a résztvevők megismerik a vendéglátó, a mi esetünkben Erdély természeti szépségeit, hagyományait.

ERDÉLY SZÍVÉBEN: A MOSOLY ÉS A SZEMLÉLETFORMÁLÁS TALÁLKOZÁSA

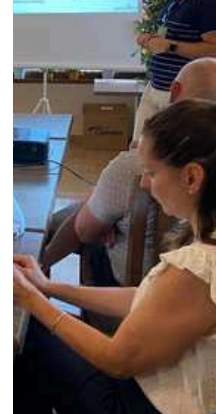
A következőekben rövid leírás mellett szeretnénk képekkel illusztrálni Önöknek a megvalósult táborelemek szakmai tartalmát, hangulatát.

FENNTARTHATÓSÁGI TÁBOR

SZOVÁTA, ERDÉLY

BIODIVERZITÁS CSÖKKENÉSE

A biodiverzitás témán dolgozó két csapat Szováta felett egy hegyi túraösvényen ismerkedett a lombhullató erdők növény- és állatvilágával Kiss Réka a Milvus Csoport Természetvédelmi és Madártani Egyesület biológusának szakmai támogatásával.

GLOBÁLIS FELMELEGEDÉS

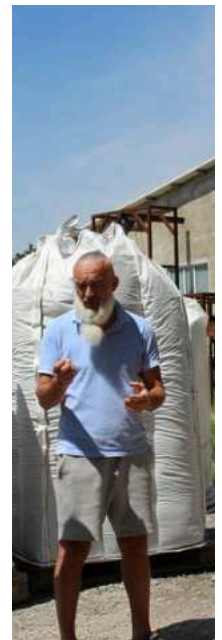
A diákok előadást hallgattak a környezetvédelemről, a CO₂ kibocsátás csökkentésének a lehetőségéről, a globális felmelegedésről és hatásairól. Kipróbálhattak egy applikációt, ami azt modellezte, mit kellene tenni a CO₂ kibocsátás csökkentése érdekében. Az előadó Dr. Hajdu László Hunor a Pando Egyesület elnöke.

FENNTARTHATÓSÁGI TÁBOR

SZOVÁTA, ERDÉLY

VÍZKRÍZIS

A vízkrízissel foglalkozó diákcsoportok Hajdú Zoltán (Focus Eco Center) vezetésével a következő településeken jártak: Kisadorján, Gálfalva, Székelytompá, Nyárádszereda, ahol a települések vízgazdálkodásával ismerkedtek meg.

HULLADÉK- GAZDÁLKODÁS

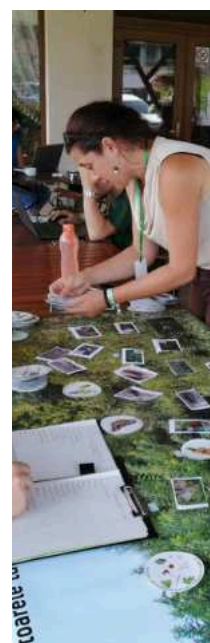
Jeszenkszy Attila mentorálásával a két tanulói csoport tagjai rövid előadást követően az ALL4PLAST hulladékfeldolgozó üzembe látogattak Nyárádszeredára, ahol a helyi szelektív hulladékgyűjtési folyamatokat, valamint az újrahasznosítás folyamatait is megtekintették a diákok.

FENNTARTHATÓSÁGI TÁBOR

SZOVÁTA, ERDÉLY

ENERGIAVÁLSÁG

Az Energiaválsággal foglalkozó csoportok rendkívül informatív előadást hallgathattak meg dr. Sebestyén Tihamértól, a mentoruktól, majd vezetésével az Illyésmezői Vízérműbe, Erdőszentgyörgyi Napelemparkba és Kibédre, Biomassza Üzembe látogattak el.

FELKÉSZÜLÉS ÉS PREZENTÁCIÓ

A csoportok a terepmunkán látott, hallott élményeket, információkat dolgozták fel mentoruk segítségével. Diákjaink prezentációban számoltak be mindarról, amiről a héten tanultak, és bemutatták megoldási javaslataikat a felmerült környezeti problémákra. Rendkívül színvonalas előadásokat láttunk.

HELYI ÉS NEMZETKÖZI INNOVÁCIÓS VERSENY

V.
PROGRAMEM

HELYI ÉS NEMZETKÖZI INNOVÁCIÓS VERSENY

Az Erasmus+ pályázat keretében, helyi és nemzetközi fenntarthatósági innovációs versenyt szervezünk a módszertani programunk utolsó elemeként. Ennek az az oka, hogy a program megvalósítása két évet ölel fel, és az előzőekben bemutatott fenntarthatósági szemléletformálást követően a diákok képessé válnak arra, hogy értelmezzék a környezetükben megjelenő fenntarthatósági problémákat. Kontextusban tudják értelmezni azok hatásait, következményeit, önálló innovációs ötleteket dolgozzanak ki, prototípusokat mutassanak be. A módszertani program korábbi elemeinek feldolgozásával megvalósul a célcsoport körében a szemléletformálás.

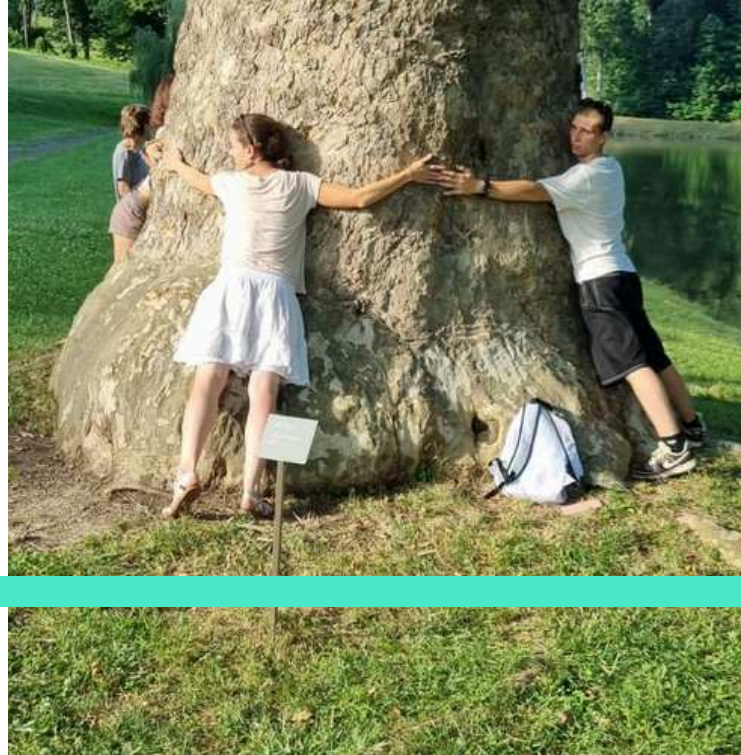
A helyi és nemzetközi innovációs verseny egy kétéves programsorozat megkoronázása, ahol a diákok az elmúlt időszak együttműködése során feltárt fenntarthatósági problémáira adnak innovációs megoldásokat.

A programsorozat a fiatalok gondolkodásmódjának támogató fejlesztésével kívánja elérni, hogy generációs szemléletváltás valósuljon meg a körükben. A verseny során a fiatalok aktivitására, önkifejező képességük bemutatására számítunk. A helyi és a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny keretében a diákok pitch műfajban mutatják be újító gondolataikat, melyeket neves szakmai zsűri elemez, értékkel.

A helyi és a nemzetközi innovációs verseny során megvalósuló programok a diákoknak lehetőséget biztosítanak arra, hogy saját gondolataikat, megszerzett tudásukat rendszerezzék, azt megosszák egymással, vagy éppen minikutatásaik eredményeinek bemutatásával, elemzésével értékeljék a jelen problémáit és a jövő fenntarthatósági lehetőségeit. A programon belül a diákság érzékenyítésében szerepet kap számos helyi fenntarthatósági innováció megtekintése is. Szakemberekkel való konzultációs lehetőségeket biztosítunk a diákoknak a mentortanáraik támogató segítségével.

A programelem első részeként helyi, vagyis a partneriskolákon belüli fenntarthatósági innovációs versenyt szervezünk. A verseny keretében a fenntarthatósággal, a közvetlen környezetünk megóvásával kapcsolatos javaslatokat, ötleteket nyújtanak be a versenyző csapatok. **Az ötlet lehet egy applikáció létrehozása, egy termék kifejlesztése, egy szolgáltatás indítása, egy szolgáltatás újragondolása vagy egy iskolai akció megszervezése.**

HELYI ÉS NEMZETKÖZI INNOVÁCIÓS VERSENY

A verseny témaköreit két korábban már megvalósult programelem témakörei köré építjük fel. Ennek oka, hogy a diákok így olyan fenntarthatósági problémával foglalkoznak, amely rendszerszintű elemzését, okait és hatásait, a probléma által okozott helyi, regionális, országos és világméretű következményeit és összefüggéseit már tudják elemezni. A két korábban megvalósult programelem a témnapok, illetve a fenntarthatósági kutatás és problématerkép. Így a kiemelt témák, amelyben várjuk a pályamunkát az alábbiak:

- **Energiaválság, energiamegtakarítás**
- **A biológiai sokszínűség**
- **A globális felmelegedés és annak helyi hatása**
- **Fenntartható gazdaság, a fogyasztás ésszerűsítése**
- **Fenntartható, modern közlekedés**
- **A vízgazdálkodás, a vízhez való hozzáférés**
- **Élelemiszergazdaság**
- **Hulladékgazdálkodás**
- **vagy bármilyen téma, ami a fenntarthatósághoz kapcsolódik.**

A partnerség döntést hozott arról, hogy a helyi versenyeken induló csapatok létszáma három fő. Partneriskolánkként a két leginnovatívabb csapat jut be a nemzetközi döntőbe.

Mivel a helyi versenyen bemutatott fenntarthatósági innováció a helyi zsűri és a szakértők javaslataival tovább bővíthető, új aspektusokat tárhatunk fel, a partnerség elfogadta azt, hogy mind a csapatok összetétele, mind a helyi versenyen bemutatott szakmai anyaga megváltozhat a nemzetközi versenyig

ÍGY VERSENYEZD!

A verseny helyi fordulója és a nemzetközi verseny módszertani elemei, valamint a bemutatandó produktum kapcsán részben eltérnek egymástól. A helyi versenyre a diákok egy 10-15 diából álló prezentációval készülnek, illetve amennyiben az innovációt műremekben is be tudják mutatni, akkor annak a prezentálására is van lehetőség. A versenyfordulóban minden diák valamely témaegységet kifejt, értelmez. A szakmai zsűri értékelési feladatainak ellátása mellett nagyon fontos, hogy a fenntarthatósági probléma megközelítésére, értelmezésére és annak megoldására tett javaslataira is hangsúlyosan fókuszáljon, tehát a szemléletformálás a diákok által önállóan elkészített pályamunkák bemutatása közben is megjelenjen.

HELYI ÉS NEMZETKÖZI INNOVÁCIÓS VERSENY

AZ ÉRTÉKELÉSI SZEMPONTRENDSZER

A bemutatott pályamunkák értékelési szempontrendszerét, illetve a szempontok súlyozását hosszas szakmai egyeztetés előzte meg. A partnerség mérlegelte azt, hogy egy bármely más témakörben megvalósuló szakmai verseny számszerűsíthető, vagy épp egyértelműen eldönthető kérdéseivel szemben a versenyünk kapcsán más értékelési szempontokat kell figyelembe venni. A versenyünk elsődleges célja a diákok körében megvalósuló szemléletformálás, így a témakörrel kapcsolatos elkötelezettségüket az értékelés folyamán is támogatni kell.

A fentiek tükrében az alábbi hét szempontot értékeli a zsűri a bemutatott súlyozás alkalmazása mellett:

1. A PROBLÉMA BEMUTATÁSA 1-10 PONT
2. AZ ÖTLET EREDETISÉGE 1-20 PONT
3. AZ ÖTLET MEGVALÓSÍTHATÓSÁGA (HAVAN PROTOTÍPUS, MAGASABB PONTSZÁM ADHATÓ) 1-20 PONT
4. AZ ÖTLET KÖRNYEZETI RELEVANCIÁJA 1-20 PONT
5. VIZUÁLIS MEGJELENÍTÉS 1-10 PONT
6. ELŐADÁSMÓD 1-10 PONT
7. KÉRDÉSEKRE ADOTT VÁLASZOK 1-10 PONT

A nemzetközi döntő módszertani megvalósítása ugyanakkor eltér a helyi versenyek módszertanától, ahol a klasszikus prezentációs bemutatót alkalmazzák a diákok. Ennek oka az, hogy a programunk célja nem csak a fenntarthatósági szemléletformálás megvalósítása a célcsoport, a középiskolás diákok körében, hanem a programjaink megvalósításába olyan új módszertani elemeket, elemzési lehetőségeket, előadási stílusokat is elsajátítanak a diákok. Ezáltal más területeken megvalósuló fejlődésüket is biztosítjuk.

A fenti koncepció mentén a partnerség úgy döntött, hogy a döntőbe jutó csapatok a PITCH műfajban mutassák be a versenyanyagukat.

A TÖKÉLETES PITCH

A PITCH műfajról habár már hallottak a mentorok és a diákok is, mégis az a jellemző, hogy még nem dolgoztak vele. Általában a médiában bemutatott befektetői műsorokkal azonosítják ezt a prezentációs módszertant. A programunkban azt vállaljuk, hogy mind a tanárok, az oktatók, a mentorok, mind a diákok számára megismertetjük ezt az új előadásmódot.

HELYI ÉS NEMZETKÖZI INNOVÁCIÓS VERSENY

A tapasztalataink azt mutatják, hogy a tanárok előismeretei is támogatásra szorulnak, így a módszertani szakmai programunkba első elemként beillesztünk egy pedagógus felkészítő tréninget a tökéletes pitch elérése érdekében.

Mi is a Pitch? Röviden összefoglalva egy figyelemfelkeltő és érthető, meggyőző bemutatkozás, prezentálás, bemutatás. Valamit, valamilyen cél érdekében. Lényegében ennyire egyszerű, lényegében viszont ennyire bonyolult.

A Pitch hossza általában nem haladja meg az 5-8 percet, ahol látványos módon, emlékezetesen, hatásosan, lényegre törően mutatja be az előadó a gondolatait. A Pitch egyedisége abban áll, hogy nem csak a verbális kommunikáción van a hangsúly, a szűken vett információközlés történik meg, hanem kiemelt fontosságú a közvetítés módja, a lelkesedés, elköteleződés kifejezése, a nonverbális kommunikációs elemek megjelenése. **Amíg a prezentáció egy témakör bemutatása, addig a Pitch a hallgatóság meggyőzése arról, amely iránt az előadó elkötelezett.**

A személyes fellépés ereje, a gondolatiság közvetítésének technikája, az együtt gondolkodásra történő ösztönzés mind a Pitch sajátossága.

MINDEN PITCH PREZENTÁLÁS, DE NEM MINDEN PREZENTÁLÁS PITCH

Amikor Pitch műfajban készül bemutató, akkor az alábbi kérdések átgondolásával, rendszerezésével kell indítani a felkészülést:

1. KINEK KÉSZÜL A PITCH?
2. MI A PROBLÉMA, MI A KIHÍVÁS?
3. KINEK FONTOS A PROBLÉMA? KI A CÉLCSOPORT? (MEKKORA A PIAC?)
4. MI LEHET A VÁLASZ A KIHÍVÁSRA?
5. JELENLEG HOGY OLDJÁK MEG A PROBLÉMÁT? KIK A VERSENYTÁRSAK?
6. MI AZ INNOVÁCIÓ?
7. MI AZ ÉRTÉK AZ AJÁNLATUNKBAN?
8. KIK VAGYUNK MI?
9. MÉRT VAGYUNK JOBBAK? MIBEN KÜLÖNBÖZÜNK?
10. MIK A MEGVALÓSÍTÁS LÉPÉSEI?
11. MILYEN EREDMÉNYT TUDUNK ÍGÉRNI? (MI A VÁRHATÓ PÉNZÜGYI EREDMÉNY?)

HELYI ÉS NEMZETKÖZI INNOVÁCIÓS VERSENY

HOGYAN ÉPÍTSD FEL A PITCH-ET?

Ha a PITCH műfajban szeretnénk igazán jó eredményt elérni a legfontosabb a hatékony figyelemfelkeltés. Egy jó felütéssel máris jelentősen tudjuk befolyásolni a hallgatóság figyelmét, irányítani tudjuk a gondolkodásukat. Ugyanakkor nem szabad elfelejtkezni arról, hogy nyomot hagyjunk a hallgatóságban azzal kapcsolatban, hogy kik is vagyunk. Célszerű egy kifejező logót készíteni, ha márkanévet választunk, máris brandet is építhetünk az innovációs gondolatunk köré. Válasszunk okosan címet az előadásunkhoz! A beszédes, vagy épp titkokat sejtető, esetleg sokkoló címmel máris felkelthetjük a hallgatóság figyelmét.

ELEMEZD A CÉLCSOPORTOT A PITCH ELŐTT!

Ugyanakkor mindig figyelniük kell arra, hogy hol és kinek szól a PITCH. Ha olyan stílusban próbáljuk megnyerni a hallgatóságot, ahol előtte őket, mint célcsoportot nem elemeztük, nem fogjuk tudni elérni őket!

Vagyis nem mindegy, hogy közembereket akarsz meggyőzni a fenntarthatósági szemléletváltásról, esetleg egy üzleti tervet szeretnél bemutatni egy nagybefektetőnek, vagy épp a főnöködnek szeretéd bemutatni, hogy hogyan lehetne még eredményesebbé tenni a szervezetet.

A PITCH akkor igazán jó, ha jó stílust választunk hozzá: lehetünk meghökkentőek, humorosak, érdeklődőek. A lényeg, hogy folyamatosan fenn tudjuk tartani a figyelmet. A marketing tudomány AIDA elemzése 4 olyan fázis különböztet meg, amelyen a hallgatóságnak át kell esnie ahhoz, hogy mindenképp meg tudjuk őket nyerni: Ezek az alábbiak:

- a figyelem felkeltése,
- az érdeklődés kiváltása,
- a vágy,
- és a cselekvés.

A kezdőmondataink, a felütések szolgálhatnak garanciaként arra, hogy megéri a PITCH-et tovább hallgatni. Ezért kezdjünk egy olyan mondatral, hogy a hallgatóságunk kíváncsi legyen a második, harmadik, tizedharmadik mondatunkra is.

HELYI ÉS NEMZETKÖZI INNOVÁCIÓS VERSENY

AMILYEN A KEZDÉS, OLYAN AZ ELŐADÁS!

Nagyon figyeljünk arra, hogyan kezdjük el a PITCH előadásunkat. Ahhoz, hogy igazán meg tudjuk fogni a hallgatóságot az alábbi eszközökhöz nyúlhatunk:

- **analógia, párhuzam,**
- **egy könnyen megjegyezhető példa,**
- **egyedi jelzők: pl. egymástól távoli dolgok párosítása,**
- **odaillo idézet: kevésbé ismert, de frappáns idézet,**
- **megdöbbentő adat, tény, statisztika,**
- **nyitókérdés,**
- **történet.**

Ezzel még csak a hallgatóság figyelmét nyerjük meg, a PITCH előadásunk valódi célját még nem érjük el. Ahhoz, hogy tényleg alátámasszuk a beavatkozás szükségességét, be kell mutatnunk a kiinduló körülményeket. A helyzetelemzés elengedhetetlen része a PITCH alátámasztásának!

JELLEMEZD, AZONOSÍTSD A PROBLÉMÁT!

A helyzetelemzés folyamán megvizsgáljuk azt, hogy kit érint a probléma, mi történik akkor, ha nem avatkozunk be, milyen várható negatív hatásokkal találkozhatunk. Fontos arra is kitérnünk, hogy hogyan kapcsolódnak egymáshoz a problémák. Próbáljuk meg komplex környezetben bemutatni a beavatkozás szükségességét! Viszont sohase felejtsük el azt, hogy a PITCH viszonylag rövid előadásmód! Néha a kevesebb többet ér!

Általános tippek a tökéletes PITCH eléréséhez:

1. MUTATKOZZ BE RÖVIDEN, POZITÍVAN, HITELESEN!
2. TUDD, HOGY KI A HALLGATÓSÁG!
3. KERÜLD AZ ÁLTALÁNOSSÁGOKAT! MONDJ KONKRÉTUMOKAT!
4. CSAK AZ 5 LEGFONTOSABB SZÁMOT MOND EL! AMI MEGDÖBBENT/LENYŰGÖZ/MEGÉRINT
5. CSAK 10 KÉPET HASZNÁLJ, AMI MEGDÖBBENT/LENYŰGÖZ/MEGÉRINT
6. KERÜLD A SZAKZSARGONT!
7. A TÉMÁHOZ ILLŐ MEGJELENÉS/STÍLUS
8. TERVEZD MEG A BEFEJEZÉST! MARADJON RÁ IDŐ!

HELYI ÉS NEMZETKÖZI INNOVÁCIÓS VERSENY

TÁLALD A MEGOLDÁST!

Az előzőekben leírt ötletek felhasználásával a célcsoporthoz illő, magával ragadó, érdekes, figyelemfelkeltő stílusban megfogtuk a hallgatóság figyelmét, majd válogatott tényekkel, adatokkal elemeztük a beavatkozás szükségességét, eljutunk oda, megmutassuk azt a megoldási lehetőséget, amelyet mi a leghatékonyabbnak, ideálisnak tekintünk a problémakezelés kapcsán.

TÁRD FEL AZ ÖTLETED EGYEDISÉGÉT!

Mutassuk meg azt az innovációs egyedi gondolatot, amely megkülönbözteti a problémára adott megoldásunkat másokétól! Térjünk ki arra, hogy milyen egyedi értékeket adunk hozzá ötletünkkel, szakmaiságunkkal a fennálló helyzet javításához. Az előremutató gondolatok mellett itt kaphatnak helyet a bemutatónkban a technológiai újítások, a prototípusok, a vizuális megjelenítések bemutatása. Miközben a kézzel fogható próbadarabok körbejárnak, ne felejtjük el még egyszer a legfőbb érveinket feleleveníteni.

Ne felejtjük el, hogy a PITCH alatt az elsődleges cél nem az, hogy a logikára hassunk, hanem az, hogy érzelmeket váltsunk ki a hallgatóságból. Így sokkal inkább egyfajta inspiráló együttgondolkodásra kell megnyerni a közönséget, mint a szakmai tökéletességre törekedni. Azt szeretnénk elérni a PITCH alatt, hogy a hallgatóság égjen a vágytól, hogy tegyen a probléma kezelése érdekében.

BIZONYÍTSÁTOK, HOGY A LEGJOBB CSAPAT VAGYTOK A FELADAT MEGOLDÁSÁRA!

Ne felejtjük el, hogy nem csak érzelmileg kell megnyerni a hallgatóságot, hanem sohasem szabad háttérbe helyezni a hitelességet, a szakmaiságot sem! A hallgatóság hozzáértését sohasse becsüljük le, a felmerülő kérdéseikre készüljünk fel! Nem csak megválaszolni kell a kérdéseket, hanem az együttgondolkodást kell megvalósítani a közönségünkkel.

HELYI ÉS NEMZETKÖZI INNOVÁCIÓS VERSENY

A ROSSZ ZÁRÁS: “KÖSZÖNÖM A FIGYELMET!”

A remek kezdés, az átfogó helyzetelemzés, az előremutató, innovatív megoldás bemutatását követően, amely alatt a hallgatóság tettevágyását is elérjük az előadásunk végén a legnagyobb hibát akkor követjük el, ha a “kérdések” vagy a “Köszönjük a figyelmet!” gondolattal zárjuk a PITCH beszédünket! Készítsünk egy QR-kódot azokkal a forrásokkal, amelyeket felhasználtunk, vagy épp kössük össze a közönségtől várható kérdésöszönt a prototípus bemutatásával, körbekínálással. Az átvezetéshez vetítsük ki ismét a beszédes és a PITCH előadásunk üzenetét is reprezentáló logónkat!

Még néhány támogató ötlet a tökéletes PITCH bemutatásához:

1. TALÁLJUK MEG A PITCH PONTOS ÜZENETÉT!
2. ÜTŐS LOGIKAI ÍVET ADJUNK A PITCH ELŐADÁSUNKNAK!
3. KONCENTRÁLJUNK AZ ÉRZELMI ELEMÉKRE, IDÉZETEKRE, SZEMÉLYES TÖRTÉNETEKRE, KÉRDEZÉSI TECHNIKÁRA!
4. FEJLESSZÜK AZ ELŐADÁSTECHNIKÁT!

A nemzetközi innovációs versenyünket az előzőekben bemutatott módszertan alkalmazásával valósítjuk meg. A tanári, oktatói felkészítést szakemberek végzik el, ahol egymás PITCH beszédeinek meghallgatása és elemzése után átfogóan rálátnak arra és közösen megvitatják azt, hogy milyen problémák fordulhatnak elő a diákok felkészítése alatt. A diákok az új műfaj megismerésével szintén fejlődnek. Kifejezőképességük, kommunikációs technikájuk, szakmai együttgondolkodásuk jelentősen javul. Képesek lesznek arra, hogy az információtúladagolás helyett a cél elérése érdekében tudjanak szelektálni, megtalálják az elemzésük fókuszait. A klasszikus retorikai képességeik mellett, beszédtechnikájuk, testbeszédük, színpadi jelenlétük is fejlődik.

EREDMÉNYES, INNOVATÍV, KREATÍV, ZÖLD VERSENYEKET KÍVÁNUNK!

FORRÁS- ANYAGOK

KÖSZÖNJÜK, HOGY HASZNÁLJA A MÓDSZERTANI KIADVÁNYUNKAT!

A fenntarthatósági érzékenyítő módszertani programunk programelemeihez részletes tájékoztató anyagokat, eszköztárat, óraterveket is készítettünk, ezzel is támogatva mind a programot alkalmazó tanárok és oktatók munkáját, valamint a célcsoport körében megvalósuló diákközei szemléletváltást.

A szakmai anyagokat honlapunkon a

<https://4forfuture.hu>

érhetik el a "Partnereinknek" menüpontban. A szakmai anyagok elérhetőek az alábbi linkeken:

Pedagógus továbbképzés:

http://4forfuture.hu/img/1699682698_56914e215fd44ad63176.pdf

Tematikus napok módszertan és eszköztár:

http://4forfuture.hu/img/1720858661_eddd4895599e665e3215.pdf

Tematikus napok mentori felkészítő anyag:

http://4forfuture.hu/img/1714971232_bd104c4da17b8c73ff68.pdf

Kutatás - helyi szintű jelentés:

http://4forfuture.hu/img/1692954148_2cb5c4263a60097d2bf8.pdf

Kutatás nemzetközi szintű jelentés:

http://4forfuture.hu/img/1692954171_1669e3cfafdc4c9c9deg.pdf

Local problem map and Research Comparative analysis:

http://4forfuture.hu/img/1705466526_0bc5f42c32f7fa5603ed.pdf

Helyi és nemzetközi versenyfelhívás:

http://4forfuture.hu/img/1700546282_b36317c069c5b3f91a83.pdf

A DOKUMENTUMBAN A PROJEKT SORÁN KÉSZÜLT FOTÓK LÁTHATÓAK. A KÉPEN SZEREPLŐ RÉSZTVEVŐK A KÉPEK KÖZZÉTÉTELÉHEZ HOZZÁJÁRULTAK.

ÉRTÉKELÉS, MINŐSÉGBIZTOSÍTÁS

Valamennyi projektelem esetében kiemelt figyelmet szükséges fordítani az események, tevékenységek értékelésére, minőségbiztosítására az alábbi kiemelt szempontok mentén:

Hatékonyság	Szakmai tartalom	Szervezés, forgatókönyv	Hangulat, bevonódás
<ul style="list-style-type: none">•Elérte a tevékenység a tervezett célt?• ismeretek bővülése• megváltozott attitűd• elköteleződés•További felhasználása, fejlesztése megoldható?	<ul style="list-style-type: none">•Érthető?•Megfelel a korcsoport igényeinek?•Szakmailag helytálló?•Adaptálható az intézményi körülményekre?•Teljes? (tartalmaz minden szükséges információt a megvalósításhoz)	<ul style="list-style-type: none">•Rugalmasság•Ütemezés tarthatósága•Az esemény körülményei: helyszín, kapcsolódó szolgáltatások minősége	<ul style="list-style-type: none">•Diákok hozzáállása: mennyire volt interaktív az esemény?•Milyen volt az esemény hangulata?•Legjobb és legrosszabb része a programelemnek?

Az értékelés célja, hogy a projektelem hasznosságát, hatékonyságát, intézményeinkben való jövőbeni alkalmazhatóságát felmérjük, illetve, hogy azonosítsuk azokat a pontokat, ahol a jövőben esetlegesen fejlesztésre, módosításra van szükség.

A minőségbiztosítás valamennyi projektelem végén, a diákok és a tanárok körében elvégzett online kérdőív formájában valósul meg. A diákok és a tanárok számára külön kérdőív készül eltérő hangsúlyokkal.

A projekt megvalósítása során Google kérdőíveket használtunk.

A kérdőíveket a projektelemet szervező munkacsoport és/vagy a minőségbiztosításért felelős munkacsoport értékeli, a következtetések levonása után javaslatot fogalmaz(hat) meg az esetleges módosításokra a későbbi hasonló tevékenységek hatékonyságának növelése érdekében.

Minta kérdőívek:

NEMZETKÖZI FENNTARTHATÓSÁGI INNOVÁCIÓS VERSENY

DIÁK ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍV

Kérdőívünk a 2022-1-HU01-KA220-SCH-000086810 számú, „Jövő időbe lépünk - 4 for future” című Erasmus+ KA220 köznevelési együttműködési célú partnerségek projekt

NEMZETKÖZI VERSENY projektelemének értékelése kapcsán készült.

Megvalósítás helyszíne: Sárospatak, Magyarország

Megvalósítás időpontja: 2024.07.07. - 2024.07. 11.

Jelen kérdőív minőségbiztosítási eszköz, célja, hogy értékeljük a programot, és a későbbi programjaink szervezése során felhasználjuk a kérdőív tanulságait. Kérjük, osszátok meg velünk tapasztalataitokat, észrevételeiteket.

Köszönjük az együttműködést!

A kérdőív kitöltése során megosztott adatokat bizalmasan kezeljük.

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk

Az intézményed:

- Miskolci Szakképzési Centrum Berzeviczy Gergely Technikum
- Bolyai Farkas Elméleti Líceum
- Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskola
- Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpont

1.1. A Jövő időbe lépünk - 4 for future Erasmus projekt mely programjaiban vettél korábban részt?

- Kutatási tevékenység, helyi kutatási jelentés készítése
- Tematikus napok - Energiaválság
- Tematikus napok - Biodiverzitás csökkenése
- Tematikus napok - Globális felmelegedés
- Tematikus napok - Fenntartható fogyasztói szokások
- Ökotábor Erdély

NEMZETKÖZI FENNTARTHATÓSÁGI INNOVÁCIÓS VERSENY

DIÁK ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍV

1.2. A nemzetközi fenntarthatósági innovációs versenyre felkészülés során mennyiben tudtatok építeni a projekt korábbi elemeire? (Teljes mértékben / Nagy mértékben / Valamennyire / Egyáltalán nem / Nem releváns)

- Kutatási tevékenység, helyi kutatási jelentés készítése
- Tematikus napok - Energiaválság
- Tematikus napok - Biodiverzitás csökkenése
- Tematikus napok - Globális felmelegedés
- Tematikus napok - Fenntartható fogyasztói szokások
- Ökotábor Erdély

2.1. A nemzetközi innovációs verseny program (felkészülés, helyi és nemzetközi fordulók) mennyiben segített a fenntarthatósági probléma megértésében?

1 egyáltalán nem ért egyet - 5 teljes mértékben egyetért

2.2. A nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny mennyiben világított rá arra, hogy milyen lehetséges megoldások léteznek a fenntarthatósági probléma kezelésére?

1 egyáltalán nem ért egyet - 5 teljes mértékben egyetért

2.3. Mennyire volt elegendő az előzetes tudásod ahhoz, hogy a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny során az innovációs ötletet feldolgozd?

1 egyáltalán nem ért egyet - 5 teljes mértékben egyetért

2.4. Hogyan értékeled a felkészülés során kapott intézményi, mentori támogatást?

1 nem volt elegendő a támogatás - 5 nagy segítség volt a mentori támogatás

2.5. A nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny mennyiben világított rá arra, hogy te is tudsz tenni a probléma megoldásáért?

1 egyáltalán nem ért egyet - 5 teljes mértékben egyetért

NEMZETKÖZI FENNTARTHATÓSÁGI INNOVÁCIÓS VERSENY

DIÁK ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍV

3.1. A nemzetközi fenntarthatósági innovációs versenyt követően mennyire tartod fontosnak, hogy beszéljess a családdal, barátaiddal a felvetett fenntarthatósági problémákról?

1 egyáltalán nem ért egyet - 5 teljes mértékben egyetért

3.2. Véleményed szerint melyek a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny hosszú távú pozitív hatásai? (több válasz is megjelölhető)

- Nemzetközi diákkapcsolatok
- Diákkapcsolatok, barátok szerzése
- Európai polgárrá válás
- Fenntarthatósági problémák megismerése
- Fenntarthatósági beavatkozási lehetőségek megismerése
- Önállóság fejlődése
- Látásmód szélesítése
- Más kultúrák megismerése
- Szakmai fejlődés
- Életre szóló élmények szerzése
- Önismeret
- Utazás
- Személyes kompetenciák fejlesztése (pl: fekészültebben tudsz kutatni, prezentálni)

4.1. Milyenek értékeled a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny hangulatát?

1 nem jó - 5 kiváló

5.1. Mi volt véleményed szerint a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny folyamat (felkészülés, helyi verseny, nemzetközi forduló) legkevésbé sikerült része?

rövid válasz

5.2. Mi volt, véleményed szerint, a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny folyamat (felkészülés, helyi verseny, nemzetközi forduló) legjobban sikerült része?

rövid válasz

NEMZETKÖZI FENNTARTHATÓSÁGI INNOVÁCIÓS VERSENY

DIÁK ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍV

5.3. Hogyan értékeled a nemzetközi fordulóhoz (Sárospatak) kapcsolódó kulturális programokat? (Nagyon jó volt / Jó volt / Megfelelő volt / Nem tetszett / Nem vettem részt)

- Sárospataki vár
- Megyer-hegyi Tengerszem
- Füzéri vár
- Füzérradványi Kastély
- Magyar Nyelv Múzeuma - Széphalom
- Kalandpark - Sátoraljaújhely
- Üveghíd - Sátoraljaújhely

Kérjük, amennyiben további javaslatod, észrevételed van a nemzetközi fenntarthatósági innovációs versennyel kapcsolatban, oszd meg velünk! Visszajelzéseddel támogatod a jövőbeni programjaink színvonalának emelését.

rövid válasz

NEMZETKÖZI FENNTARTHATÓSÁGI INNOVÁCIÓS VERSENY

TANÁR ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍV

Kérdőívünk a 2022-1-HU01-KA220-SCH-000086810 számú, „Jövő időbe lépünk - 4 for future” című Erasmus+ KA220 köznevelési együttműködési célú partnerségek projekt

NEMZETKÖZI VERSENY projektelemének értékelése kapcsán készült.

Megvalósítás helyszíne: Sárospatak, Magyarország

Megvalósítás időpontja: 2024.07.07. - 2024.07. 11.

Jelen kérdőív minőségbiztosítási eszköz, célja, hogy értékeljük a programot, és a későbbi programjaink szervezése során felhasználjuk a kérdőív tanulságait. Kérjük, osszák meg velünk tapasztalataikat, észrevételeiket.

Köszönjük az együttműködést!

A kérdőív kitöltése során megosztott adatokat bizalmasan kezeljük.

Az Európai Unió finanszírozásával. Az itt szereplő vélemények és állítások a szerző(k) álláspontját tükrözik, és nem feltétlenül egyeznek meg az Európai Unió vagy az Európai Oktatási és Kulturális Végrehajtó Ügynökség (EACEA) hivatalos álláspontjával. Sem az Európai Unió, sem az EACEA nem vonható felelősségre miattuk

Az intézményed:

- Miskolci Szakképzési Centrum Berzeviczy Gergely Technikum
- Bolyai Farkas Elméleti Líceum
- Márai Sándor Magyar Tanítási Nyelvű Gimnázium és Alapiskola
- Beszédes József Mezőgazdasági és Műszaki Iskolaközpont

Milyen minőségben vettél részt a nemzetközi fenntarthatósági innovációs versenyen Sárospatakon? ?

- kísérőtanár
- mentor
- menedzsment munkatárs
- egyéb

1.1. Véleményed szerint a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny mennyiben segített a diákoknak a fenntarthatósági probléma megértésében?

1 egyáltalán nem ért egyet - 5 teljes mértékben egyetért

NEMZETKÖZI FENNTARTHATÓSÁGI INNOVÁCIÓS VERSENY

TANÁR ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍV

1.2. A nemzetközi fenntarthatósági innovációs versenyre felkészülés során véleményed szerint mennyiben tudtak a csoportok építeni a projekt korábbi elemeire? (Teljes mértékben / Nagy mértékben / Valamennyire / Egyáltalán nem / Nem releváns)

- kutatási tevékenység
- tematikus napok
- fenntarthatósági tábor

1.3. KIZÁRÓLAG MENTORTANÁROKNAK: Mennyiben segített benneteket a felkészítésben a projekt során kapott támogatás, háttéranyagok, útmutatók? (Teljes mértékben / Nagy mértékben / Valamennyire / Egyáltalán nem / Nem releváns)

- Kutatási tevékenység háttéranyagai
- Tematikus napok szakmai anyagai
- Tematikus napok módszertani anyagai
- Ökotábor során szerzett tudás

2.1 Véleményed szerint a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny mennyiben világított rá arra a résztvevők számára, hogy milyen lehetséges megoldások léteznek a fenntarthatósági probléma kezelésére?

1 egyáltalán nem ért egyet - 5 teljes mértékben egyetért

2.2 Véleményed szerint a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny mennyiben támogatta és vezette rá a diákokat és a tanárokat abban, hogy ők is tudnak tenni a probléma megoldásáért?

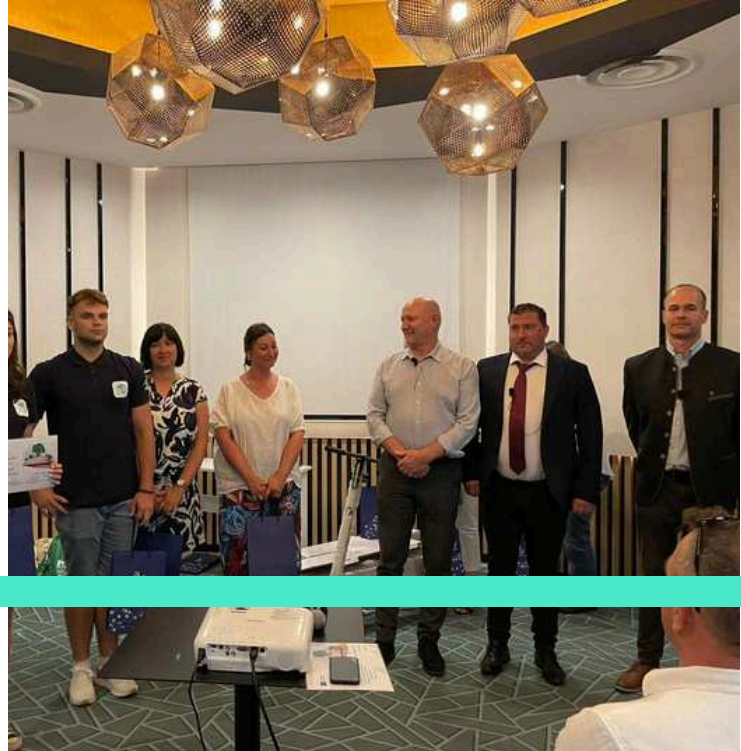
1 egyáltalán nem ért egyet - 5 teljes mértékben egyetért

2.3 Véleményed szerint a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny elérte azt a célját, hogy a résztvevő diákok és tanárok a tábort követően beszélgessenek a családjukkal, barátaikkal a felvetett fenntarthatósági problémákról?

1 egyáltalán nem ért egyet - 5 teljes mértékben egyetért

NEMZETKÖZI FENNTARTHATÓSÁGI INNOVÁCIÓS VERSENY

TANÁR ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍV

2.4 Hogyan értékeled a mentori, szaktanári szakmai közös gondolkodás és munka megvalósulását (helyi és nemzetközi szinten - beleértve a mentor felkészítő eseményeket is)? (kiválóan működött, és hozzájárult a kiváló eredményekhez / jól működött / működött / nem működött / nem vettem ilyenben részt)

- Helyi együttműködés mentortanárok, szaktanárok, projekt menedzsment között
- Nemzetközi együttműködés

3.1 Milyennek értékeled a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny hangulatát?

1 egyáltalán nem vagyok elégedett - 5 teljes mértékben elégedett vagyok

3.2 Kérjük értékelj a nemzetközi fenntarthatósági innovációs versenyhez kapcsolódóan megszervezésre kerülő kísérő helyismereti programokat! (kirándulás, városnézés, helyismereti tájékoztatás, kulturális sokszínűség bemutatása, vetélkedők)

1 egyáltalán nem vagyok elégedett - 5 teljes mértékben elégedett vagyok

3.3. Véleményed szerint melyek a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny hosszú távú pozitív hatásai? (több válasz is megjelölhető)

- Nemzetközi diákkapcsolatok
- Diákkapcsolatok, barátok szerzése
- Európai polgárrá válás
- Fenntarthatósági problémák megismerése
- Fenntarthatósági beavatkozási lehetőségek megismerése
- Önállóság fejlődése
- Látásmód szélesítése
- Más kultúrák megismerése
- Szakmai fejlődés
- Életre szóló élmények szerzése
- Önismeret
- Utazás
- Személyes kompetenciák fejlesztése (pl: fekészültebben tudsz kutatni, prezentálni)

NEMZETKÖZI FENNTARTHATÓSÁGI INNOVÁCIÓS VERSENY

TANÁR ÉRTÉKELŐ KÉRDŐÍV

4.1 Mi volt, véleményed szerint, a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny legkevésbé sikerült része?

rövid válasz

4.2 Mi volt, véleményed szerint, a nemzetközi fenntarthatósági innovációs verseny legjobban sikerült része?

rövid válasz

Kérjük, amennyiben további javaslatod, észrevételed van a nemzetközi fenntarthatósági innovációs versennyel kapcsolatban, oszd meg velünk! Visszajelzéseddel támogatod a jövőbeni programjaink színvonalának emelését.

rövid válasz

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁSI KÉRDŐÍV HELYI PROBLÉMATÉRKÉP

Az alábbiakban találhatják meg a fenntarthatósági kutatásunk teljes kérdőívét:

STATISZTIKAI ADATOK

1. Nem:

- férfi
- nő

2.Életkor:

- 14-25 (fiatal)
- 25-40 (fiatal felnőtt)
- 40-65 (középkorú)
- 65 felett (idősödő)

3.Lakóhely

- Adott város
- Adott város agglomerációja

4.Iskolai végzettség:

- Jelenleg középiskolában tanul
- 8 általános
- Szakmunkás bizonyítvány
- Érettségi
- Jelenleg felsőoktatásban tanul
- Felsőoktatás

TÁJÉKOZOTTSÁG, ATTITŰD

1. Fontosnak tartom a fenntartható fejlődést, hogy a környezetet és a természeti erőforrásokat megőrizzük a jövő generációk számára is.

igen/igen, de semmi hatásom nincs a problémára/nem az én feladatom

2.. Az ipari forradalom óta bekövetkezett környezetátalakító folyamatok ökológiai krízishez vezetnek.

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

3. A természet önreprodukciós képessége minden esetben korrigálja az emberi beavatkozásokat.

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

4. Kinek a feladata a problémák megoldása? (több válasz is lehetséges)

- Kormányzat
- Helyi önkormányzat
- Civil szervezetek
- Minden ember

5. Tájékozodom a fenntarthatóság kérdéseivel kapcsolatban

- nem
- csak felszínes ismereteim vannak
- egy-egy témában vagyok tájékozott (pl. energiagazdálkodás)
- hiteles információk alapján tájékozodom minél több témában

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁSI KÉRDŐÍV HELYI PROBLÉMATÉRKÉP

1. A DEMOGRÁFIAI HELYZET

1. A jóléti társadalomban élők száma folyamatosan növekszik, aminek a fenntarthatóságát a rendelkezésre álló nyersanyagkészletek nem tudják biztosítani.

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

2. A város egészségügyi ellátó rendszere az országos átlaghoz képest

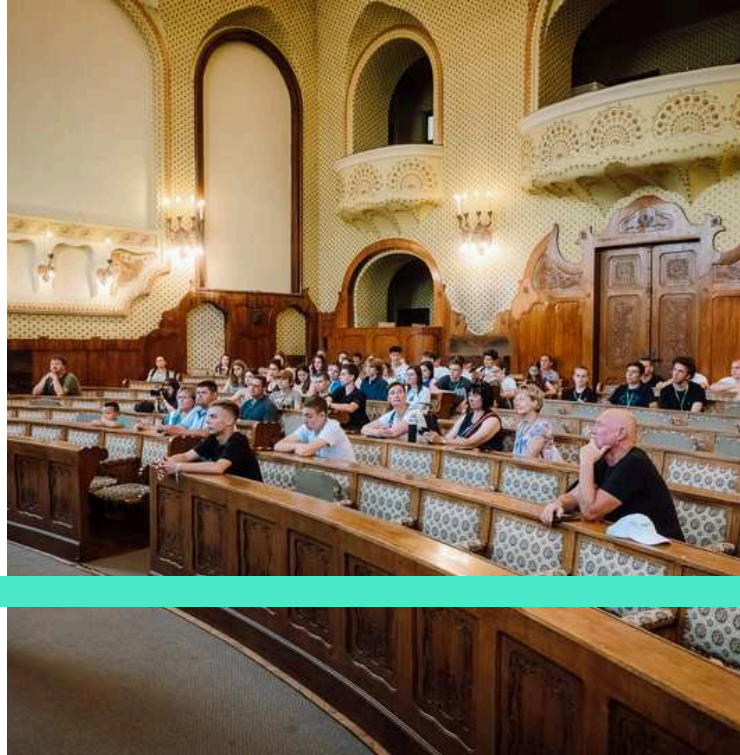
- jobb
- azzal közel azonos
- gyengébb
- nincs információm

3. A város oktatási rendszere a hazai viszonyokhoz képest

- jobb
- azzal közel azonos
- gyengébb
- nincs információm

4. A város intézményei képesek támogatni a hátránnyal küzdők felzárkózását (pl. fogyatékkal élők, sajátos nevelési igényű fiatalok)

- Sokat tesz a támogatásukért
- Átlagosan kezeli
- Nem tesz eleget
- Nincs információm

5. A városnak jó a megtartó ereje, a fiatalok a városban maradnak

- Igen
- Nem

Javaslatok, ötletek a demográfiai helyzettel kapcsolatban:

1. _____
2. _____
3. _____

2. A GLOBÁLIS FELMELEGEDÉS HATÁSA

1. A globális felmelegedés valós jelenség, ami sok problémát okoz a következő időszakban.

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

2. Városunkban is érezhető a felmelegedés

- nőtt a hőségnapok száma (igen/nem)
- nőtt a fagymentes téli napok száma (igen/nem)
- nőtt a csapadékmentes időszakok hossza (igen/nem)

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁSI KÉRDŐÍV HELYI PROBLÉMATÉRKÉP

3. A város tett lépéseket a globális felmelegedés mérséklésére

- igen, határozott lépéseket
- igen, de nem érezhető a hatása
- nem tett semmilyen lépést

4. Az elmúlt 10 évben nagyobb a szélsőséges időjárási helyzetek száma

- Igen, nagyobb a számuk
- Nem változott
- Ez véletlenszerű jelenség

5. Reális esélynek tartom, hogy az üvegházhatású gáz kibocsátás csökkentésével a városunk 2050-re eléri a klímasemlegességet

- Igen ebbe az irányba haladunk
- Nem tartom valószínűnek, hogy elérjük ezt a célt
- Nem tudom megítélni, nincs elég információ

Javaslatok, ötletek a globális felmelegedéssel kapcsolatban:

1. _____
2. _____
3. _____

3. A ZÖLDFELÜLETEK NAGYSÁGA, MINŐSÉGE

1. A globális felmelegedés hatásai nagyobb arányban sújtják a városokban élőket

- 1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

2. A városok túlmelegedése ellen az egyik legfontosabb megoldás a zöldfelületek nagyságának növelése

- 1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

3. Városunkban tudatos beavatkozás hatására nő a zöldfelület

- Igen, tudatosan és érezhetően
- Nem, nem változik
- Nem nő, sőt a beépítések miatt csökken

4. Városunkban jól gondozottak a zöldfelületek

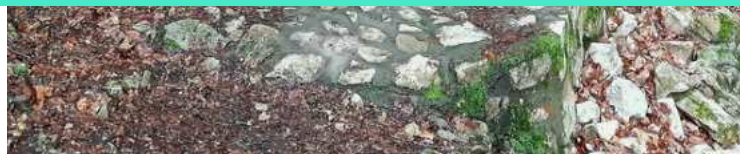
- 1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

5. Új megoldásokat is kellene alkalmazni a zöld felületeken

- Zöld tető alkalmazása
- Hőszigetelő növények telepítése
- Közösségi kertek létesítése
- Vízfelületek kialakítása parkokban, tereken

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁSI KÉRDŐÍV HELYI PROBLÉMATERKÉP

4. A KÖZTISZTASÁG ÁLLAPOTA

1. Városunkban a köztisztaság kiemelt, kommunikált stratégiai cél

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

2. Megítélésem szerint a lakosok elégedettek a köztisztaság állapotával.

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

3. A lakosság még nagyon sokat tehetne a köztisztaság megőrzéséért (pl. szemetelés megszüntetése.

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

4. Városunkban korszerű megoldásokat alkalmaznak a köztisztaság fejlesztésére (pl. korszerű tisztító járművek)

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

5. A magánszemélyek is részt vesznek a köztisztaság fenntartásában

- városi szintű szemétszedés (igen/nem)
- élővizek tisztítása (igen/nem)
- a szűkebb lakókörnyezet (park, játszótér tisztítása (igen/nem)

Javaslatok, ötletek a köztisztasággal kapcsolatban:

1.
2.
3.

5. A MEGBÍZHATÓ, FENNTARTHATÓ ÉS MODERN KÖZLEKEDÉS

1. A közlekedés világszinten is a fenntarthatóság egyik legfontosabb kérdése

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

2. A városunkban a tömegközlekedési rendszerének minősége (jól szervezett, árban elérhető, környezetkímélő, komfortos)

1: rossz – 5: kiváló

3. A tömegközlekedés használ környezetkímélő megoldásokat (elektromos járművek, LPG, ...)

- igen
- igen, de nem eléggé
- nem
- nem tudom

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁSI KÉRDŐÍV HELYI PROBLÉMATERKÉP

4. A városban a kerékpáros közlekedés lehetősége

1: rossz – 5: kiváló

5. Mit támogatna leginkább az alábbi, közlekedéssel kapcsolatos fejlesztések közül?

- parkolók kialakítása
- tömegközlekedés fejlesztése
- gyalogos közlekedés fejlesztése (járdák, gyalogátkelők, akadálymentesítés)
- kerékpáros közlekedés fejlesztése (kerékpárutak)

Javaslatok, ötletek a közlekedési helyzettel kapcsolatban:

1.
2.
3.

6. A VÍZGAZDÁLKODÁS, A VÍZHEZ VALÓ HOZZÁFÉRÉS

1. A Föld édesvízkészlete átlagosan biztosítja a jelenlegi lakossági fogyasztási igényeket, azonban a folyamatosan növekvő ipari és mezőgazdasági felhasználás súlyosan veszélyezteti az ellátás biztonságát

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

2. A nagyipari termékelőállítás rendkívül vízigényes. Tudta-e Ön, hogy (igen/nem)

- egy farmer nadrág előállításához kb. 11.000 liter vízre van szükség?
- egy 1.5 literes ásványvíz előállításához kb. 3 liter víz szükséges?
- 1 kiló marhahús előállításához kb. 15.000 liter víz szükséges?
- 1 presszó kávé előállításához 140 liter víz szükséges?

3. Milyen víztakarékossági megoldást alkalmaz? (több válasz is lehetséges)

- Szürkevíz (az ivásra nem alkalmas víz használata más célokra pl. WC öblítés)
- Víztakarékos eszközöket alkalmazok (pl.: csapvégszűrő, ami levegővel dúsítva csökkenti a vízfelhasználást)
- Nem használok folyatott vizet házimunkában
- Nem használok folyatott vizet tisztálkodásnál
- Nem alkalmazok víztakarékos megoldásokat

4. Milyen vizet fogyaszt leggyakrabban?

- Csapvizet fogyasztok
- Tisztított csapvizet fogyasztok
- Palackozott vizet fogyasztok
- Alig fogyasztok vizet (pl. üdítőt iszom)

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁSI KÉRDŐÍV HELYI PROBLÉMATERKÉP

4. Az iskolákban van lehetőség a jóminőségű ivóvíz fogyasztására

- 1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

Javaslatok, ötletek a vízhasználattal kapcsolatban:

1. _____
2. _____
3. _____

7. A MEGBÍZHATÓ, FENNTARTHATÓ ÉS MODERN ENERGIA

1. A fenntartható és környezetkímélő energia a jövőnk egyik legfontosabb kérdése

- 1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

2. A biomassza-felhasználás nagy részét a lakossági tűzifa-felhasználás teszi ki, ami csak akkor megújuló, ha a termelés és felhasználás sebessége azonos.

igen/nem

3. A városunkban milyen megújuló energiahasználat van jelen?

- geotermikus távfűtés (igen/nem)
- hőszivattyús fűtés a közintézményeken (igen/nem)
- napelemek a közintézményeken (igen/nem)
- tömegközlekedés (elektromos vagy LPG üzemű járművek) (igen/nem)

4. Én és a családom is nagyon fontosnak tartjuk az energiatakarékosságot

- igen és komoly fejlesztésekbe kezdtünk (pl. napelem)
- igen, de csak kisebb összeget tudunk rá fordítani
- igen, de egyáltalán nem tudunk rá áldozni
- nem

5. Ha magánszemélyként javítani akarja az energetikai hatékonyságát, akkor mit tart fontosnak?

- falak és a födém szigetelése (igen/nem)
- nyílászárók cseréje (igen/nem)
- hőszivattyús fűtés (igen/nem)
- napelem telepítés (igen/nem)

Javaslatok, ötletek a fenntartható energia helyzettel kapcsolatban:

1. _____
2. _____

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁSI KÉRDŐÍV HELYI PROBLÉMATERKÉP

8. BIOLÓGIAI SOKSZÍNŰSÉG

1. A biodiverzitás megőrzése elsődleges, mivel tiszta levegővel, friss vízzel, jó minőségű talajjal lát el bennünket, és biztosítja a haszonnövények beporzását. Támogatja az éghajlatváltozás elleni küzdelmünket és az ahhoz való alkalmazkodást, és hozzájárul a természeti veszélyek hatásainak csökkentéséhez. Ez a biológiai sokszínűség folyamatosan kockázatnak van kitéve.

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

2. A biodiverzitás csökkenésének oka

- erdőirtás (igen/nem)
- intenzív monokultúra (igen/nem)
- urbanizáció (igen/nem)
- vadászat (igen/nem)
- túlhalászás (igen/nem)
- az éghajlat változása (igen/nem)
- invazív idegen fajok (igen/nem)

3. Városunkban és környezetében a vadon élő állatfajok egyedszáma

- csökken
- változatlan
- nő

4. Városunk környezetében a helyi növényzet fajszáma

- csökken
- változatlan
- nő

5. Városunkban tudatos program indult a biológiai sokszínűség megőrzésére

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

Javaslatok, ötletek a helyi biológiai sokszínűség fenntartásával kapcsolatban:

1.
2.
3.

9. FENNTARTHATÓ GAZDASÁG

1. A fenntartható gazdaság olyan gazdaság, amely kielégíti a jelen szükségleteit, anélkül, hogy veszélyeztetné a jövő nemzedékek esélyét arra, hogy ők is kielégíthessék szükségleteiket.

1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁSI KÉRDŐÍV HELYI PROBLÉMATERKÉP

2. A termelés és a GDP (Bruttó Hazai Termék) növekedése, a jövedelmek emelkedése nem vonja maga után a jólét emelkedését.

- 1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

3. Úgy gondolom, hogy városunkban van stratégia a fenntartható gazdaságfejlesztésre.

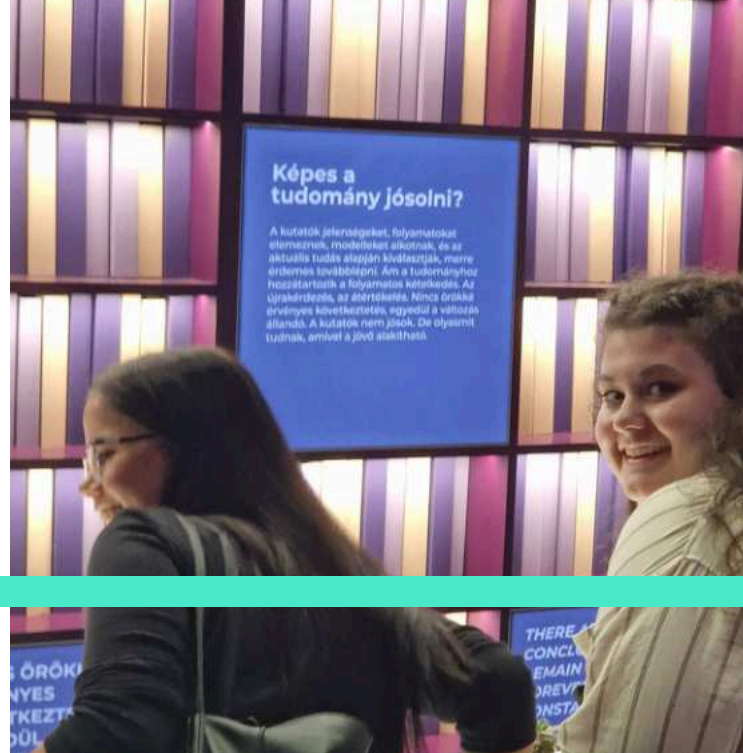
- 1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

4. A fenntartható gazdaság érdekében városunkban is növelni kellene

- tisztább, energiahatékony technológiák alkalmazását (igen/nem)
- hosszabb élettartamú termékek gyártását (ne 3 évig tartson egy mosógép) (igen/nem)
- a fogyasztás egy szakaszából kikerült termékek lehető legmagasabb hányadának újrahasználatát (valaki használja még az irodában lecserélt számítógépeket) (igen/nem)
- az elsődleges hulladékok ill. a hulladékká vált termékek újrahasznosítása (igen/nem)

5. Én olyan cégnél szeretnék dolgozni, ami a fenntartható gazdaság elvei szerint működik

- (igen/nem)

Javaslatok, ötletek a fenntartható gazdasággal kapcsolatban:

1. _____
2. _____
3. _____

10. ÉLELMISZERGAZDASÁG

1. Az élelmiszertermelés rendkívül komplex folyamat, egyes komponensei jelentős környezetterheléssel járnak.

- 1 egyáltalán nem értek egyet –
5: teljesen egyetértek

2. Mennyire figyel oda, hogy vásárlásoknál hazai élelmiszert vásároljon?

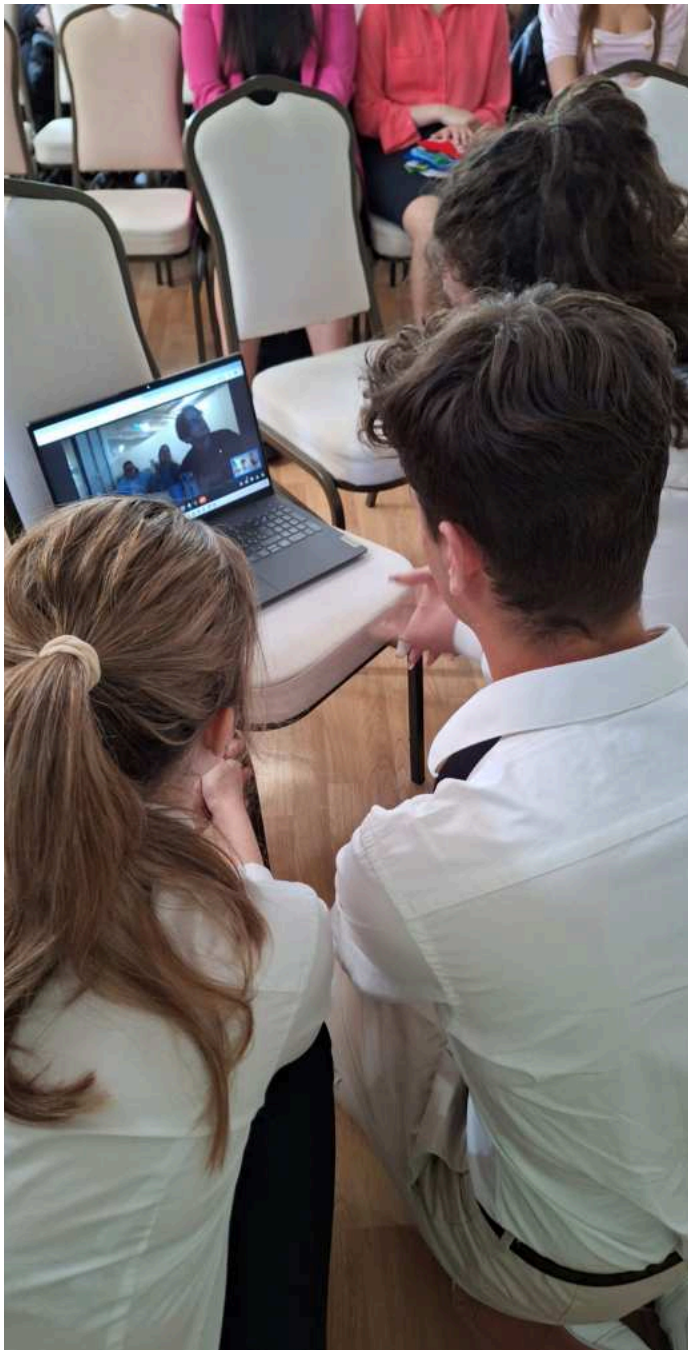
- kizárólag hazai élelmiszert vásárolok
- amennyiben van rá lehetőségem mindig
- néha
- néha figyelek rá oda

3. Mit gondol Ön, hogy egy átlagos háztartásban évente, fejenként hány kg élelmiszer válik hulladékká?

- 10 kg alatt
- 10-40 kg között
- 40-70 kg között
- 70 kg felett

HELYZETTÉRKÉP ÉS KUTATÁS

A KUTATÁSI KÉRDŐÍV HELYI PROBLÉMATÉRKÉP

4. A város üzleteiben beazonosítható, hogy melyik élelmiszer kerül a polcokra rövid élelmiszer-ellátási láncból (közelben termelik, keveset szállítják)

igen/nem

5. A város támogatja a helyi termelésű élelmiszerek értékesítését, közétkeztetésbe bekerülését (termelői piac, egészséges menza program, ...).

- Igen, sokat tesz érte
- Egy-két helyi akcióról tudok
- Nem
- Nincs információm

Javaslatok, ötletek az élelmiszergazdasággal kapcsolatban:

1.
2.
3.

**TEGYÜNK EGYÜTT A
FENNTARTHATÓ JÖVŐÉRT!**

**IZGALMAS,
DIÁKKÖZELI,
SIKERES
SZEMLÉLET-
FORMÁLÁST
KÍVÁNUNK!**

